

העומאם משום דזכו דברי פוסרים וכן בחלה חז"ל לארץ ודאי כן הוא ודוק:

והאשור הקשיה על המג"א דמחלק בין שאר איסורים לפני מוקצה דבשאר איסורים אסור הביטול ביו"ט ובעל המוקצה מותר מפעם מקלי קלי איסורא והקשינו קושיא עומאם דפעם דמקלי קלי איסורא וכו' לתרץ שזכר מותר להפך כהם אבל הביטול לאוסוף עליו פלי איהר וכו' מותר קודם שכתעיר העלים והעלים פדיון בטין ומ"מ אמר רב מחנכ סם דמוסף עליו פלי איהר וא"כ מאי חילוק ים בין על מוקצה לשאר איסורים עיינתי בתרומת הדשן בפנים פשו' ר"ו וההבדלה מחוץ דבריו דהחילוק הוא כן דזה שאסור לבטל האיסורים משום דנראה כמסקן וכו' דבר המחוקקים קנה אבל היכא שכל הביטול הוא בכדי לבשר האיסור מהעולם בדי הא לא אסרו חז"ל הביטול וסמך לשכרתי מלינו ככמה מקומות בש"ס דלמרו הסם ליחא לאיסורא בעינא ככה איחא לאיסורא בעינא ועיין במסכת ע"ז דף ל"ג ע"א יעו"ט, וכל מה שחדשו בעו"ט יתעלה בעינין זה המה דברים מחוורים וקרוכים לאמיתה של חורה וברוך המון לאדם דעם:

סימן יג

שאלה ההולך להסתלל ופוגע בביהמ"ד וים בעירו עוד ביביהמ"ד אחר רחוק מביהמ"ד שפגע בו אם מותר לו לילך לביהמ"ד הרחוק או מחויב להסתלל בביהמ"ד שפגע בו בחלה מטעם אין מעבירין על המלוא:

תשובה בעו"ט, נרסיק בתסכה מנחום פרק ר' יצמחאל מח"ל מלוא העומר להביא מן הקרוב לא ניכר הקרוב לירושלים מביאין אותו מכל מקום, ובגמרא מ"ס אינעיה אימא משום כרמלוואינעיה אימא משום דאין מעבירין על המלוא ופירש"י ואין מעבירין וכלכך כשזולת מירושלים לבקש שומר אוחה שמואל רלשון נופל דאין מעבירין על המלוא, וחזוין דבשומר מלואו ליטול מהקרוב לירושלים משום דאין מעבירין על המלוא כן לעינין שאלותינו, פשוט דמלוא להסתלל בביהמ"ד שפוגע חמלם וכל ביביהמ"ד כסמוך לביחו חמלם בסילונו להסתלל אינו רשאי לעבור מן בית המדרש זה לילך להסתלל בבית המדרש אחר מטעם דאין מעבירין על המלוא:

ואמנם מדברי החוספת סם ד"ס אינעיים אימא מראה דאינו כן דהחוספת כקשו על הא דלמרי' במ"ס ובחיים דחקן שירי הדם הים שופך על יסוד מערבי של מצבה הסילון ומשרם בנפרא מ"ס דלמרי קרא אל יסוד מצבה הסולב אשר פסח אכל מועד ופירש סם בקונטרס דאין סתפם משום דאין מעבירין על המלוא אלא דלמדין מן הפסוק דאל יסוד מצבה הסולב והחוס' ג"כ הוכיחו כן דעיקר הטעם דשפיכת שיריים הוא מטעם הפסוק ולא מחמת אין מעבירין על המלוא והקשו החוספיות בלמא ה"א גופא קשיא ל"ל קרא חיסוק ל"כ דאין מעבירין על המלוא, וחידלו החוס' סם דלא שייך אין מעבירין על המלוא אלא כשים שתי מלוא לפניו כגון דיסון מצבה והמטורה או כגון מלוא קרמון שאין ידוע מהיכן מחסיל וכן בכך דשמעתינו מוטל מן הקרוב אבל לקבוע מקום אשפיכת שיריים לא קבעו מהאי אי לאו דגלי קרא כהדיא, וק אימא חירון זה בתוס' בדוכתי סובא, ונש"ו דבקביעות מקום לא שייך סתם דאין מעבירין על המלוא וא"כ לפניו ביהמ"ד כפי שאלותינו אינו ציך להסתלל דוקא בביהמ"ד שפגע בסחיל:

בטבילתו שיכל להסתמם בכפלי, וכפי שפירשנו יחא דלא דמי איסור דבנק שפגל לנו היחידה דאם לא יוסף עליו אסור כלו ובזה שיוסף עד פשים או מאה כל אחר כדיט מחיר את האסור וכו' ודאי אסור ביום טוב דנראה כמחקן, אבל בכלי שנסמאם בולד הסומאם אין בטבילתו חיקון כלל דסרי בלתי בטבילת נמי הים נהא להסתמם זה לאדם בימי פומאחו או דברים שאינם מוכשרים מטולם וכדומה לכן מותר, וכמו דבדברים שכתבנו מסבירתי מלאחי בעו"ט כבדן כמגיד פ"ד מה"ל יוס טוב שכתב סם ומדין אלן למד כרשב"א ז"ל דאין מטבילין ביום טוב בלי השמים הנקמסין מן העו"טם הריכיים פבילה כו', ולדעה רבינו שכתב בפ' י"ז מה"ל מ"א שטבילה כלים מדברי פוסרים וכתבאר שמתבילין ולד הסומאם מפני שסומאחו מדברי פוסרים במש"כ ים לומר שמתבילין את הכלים ביום טוב ומ"מ עכ"ל אי חומר פדן של הרב קיים לפי שאפילו למחן דליה ל"כ סעמא דמיהוי כמחקן כלי פ"מ נבי טבילה סומאם שאפילו קודם טבילה הים רלוי להסתמם בו בסומאם לעמא ולמי שאין אוכל חולין ומסום הכי לא חשיב כטבילה חיקון וכולן שרין בסומאם בטל דבריהם שאין זו חיקון אבל כלים הנקמסין מעו"טם דקודם טבילה לא חו ודאי טבילתן מיחוי כמחקן כלי ואסור לכו"ט ע"ל פרי בעלם הסברא פונתי ח"ל לדברי המ"מ ולדעתי סעמיה בשיפה זו גם הרי"ף קלי כדפירשנו וגם הספ"ד וכמ"א כולם בשיטת זו עומדים ואו נוד דמת רבינו כבי' בש"ט אר"ח פ"י שג"ג שסעמיה דכלים חדשים הנקמסין מחכרי מותר להטבילם ודבריו מבורחים כבי' בלרובה כי למד ואלה מהרי"ף וכפי פירש הרא"ש כדעת כרי"ף ולדבריו בכלים חדשים גם הרי"ף מודה דאסור להטבילם בשבת ויר"פ:

וי"ש לנו ח"ן גדול לסמוך עליו הוא ברש"ל הובא דבריו בע"ז אר"ח סם, שמכרית דהרמב"ם אסור להטביל כלים חדשים ולדבריו הרמב"ם למד מן מהרי"ף, ועפ"י הדברים הללו יחא קושיא חמורה שהקשה לי הרב ר' העשיל ז"ל מש"כ על המג"א שהאסור לבטל איסור בשבת ויוס טוב מדברי הסוס' סתמים פ' אלן שוכרין דף מ"ז ד"ס עד שהאפס דלומר הרי"י כי חן שריין לקבוע לה סם קודם אפי"ה חש"ג דמסקיין כר"א דהא אי איכא כפן קטן חוי ל"כ כדלמך בפרק עד כמה אין חרומה חולה לארץ אסורה אלא למי שסומאם יולאם עליו מנוש וכן פסק בה"ג בסדר עשה בשם רב כפן ל"כ ואפילו יכא כפן קטן אי איכא כפן גדול שרי דחוי ל"כ ע"י ביטול ברוב ע"כ לשון החוס' ומוכח מהחוס' דמותר לבטל ביום טוב, וא"כ קשה על המג"א שאסור, אבל לדבריו יחא דכנס בחלה חז"ל לארץ בלמא הביטול אינו חיקון משום דרלוי לעשות בלשון אחר דהיינו שיקן לכהן קפן ואף לגדול שפגל לקרי' ודומה כזו בכלים שמתים זכנן מותר לבטל אפילו ביו"ט אבל המג"א מירי באיסורין שאסור לכל העולם כנגון זה אסור לבטל:

ומעתה פשוט לן בנידון שאלותינו אם מותר לבטל חלה חולה לארץ ביו"ט בראה ללכרי"ף ז"ל וכפי שפירשנו דכלים שמתים מותר לבטיל ביו"ט משום דמקודם כטבילה נמי רלויים להטמא אדם בימי פומאחו וכדומה, וכן בחלה חולה לארץ נמי רלוי בלי הביטול לכהן קפן או לגדול אחר שפגל לקרי', ואפילו להרא"ש ז"ל דאסור בכלים חדשים אפטר ג"כ דמודם בחלה חולה לארץ דהרא"ש דיקדק בלשון לומר דמאלו פני הסעמיה אסור לבטיל כלים חדשים אי"כ דוקא חדשים אבל כלים שמתים אפטר דמחיר כר"א"ש וכמו כן כנידון שאלותינו, ולהרמב"ם דמחיר כלים שסעמאלו בולד

מאוסור כפר טריסה עכ"ל אינו עולם על כפר בחלב דין
 הטריסה כיון דלא כתיב בו חכילס לכן חף דכבש טריסה
 אינו לוקח חלב אלא כדרך חכילתו מ"ע כבש בחלב
 אינו כן ומלקח ליה חכילס אלא חלב כדרך חכילתו כרי
 בררנו דידון שאלתינו פליגי בזה אמוראי :

וע"פ בידור דכברים בג"ל יתח מאד סוגיא דלקמן (דף
 כ"ו ע"ב) דפליגי אב"י ורבנן. דין אס סנאס כבאס
 לאדם בעל כרוח אס מותר או אסיר ואמר אב"י וסארת
 ורבא אמר אסורס ומסקנת הנמרת ט"ס באיבא דאמרי
 דפליגי אב"י ורבנן כיבא דלא אפשר וקא מכין ואלייבא
 דר' יודס אב"י בר' יודס בן לקולא בן נחמיה סיבא
 דאפשר אפילו אין מחכוין אסור וסיבא דלא אפשר שרי
 ורבא אמר עד כאן לא אמר ר' יודס שאין מחכוין במחכוין
 אלא נחמיה רבנן לבקל במחכוין סיבא דלא אפשר זמא לא
 מצינו לדר' יודס. ואמר אב"י שם מוא אציבא לם דפגיח
 אמרו עליה על ר' יוחנן בן זבאי שיהי יושב בללו של סיכל
 ודרס כל כיום כולו וסא כבא דלא אפשר וקא מכין ושרי
 ורבא אמר שאני סיכל דלפוט עשוי, ופ"י רש"י ואין כנאח
 לילו נאסרה דאין זו דרך כנאחו, וכנסחות שם ד"ה שאני
 סקשו וא"ת וכו' לא כתיב חכילס ואפ"י שלא כדרך הגאסו
 יפ"פ אשור, וסירלו סחוס' דמטיילס יליקין חסא חסא מתרומס
 וכתרומס כתיב חכילס :

ובאמת לפי דבריו דאב"י סבר דדבר סילמד כגזירה שוב
 אין על סילמד דינו של המלמד וא"כ אפילו
 ילפינן חסא חסא מתרומס עכ"ל במטיילס חייב אפ"י שאל
 כדרך כנאחו משום דלא כתיב ביה חכילס וכמו דסבר אב"י
 כבש בחלב, ולהכי שפיר הוכיח אב"י מבנייהא דאמרו עליה
 על ר' יוחנן בן זבאי דהתימר הוא משום דלא אפשר דאב"י
 לשיטתו במקום שמחייב במטיילס כרי כוא חייב אפ"י בשלא
 כדרך כנאחו ואינו מוטייל סלימוד מתרומס לחייבו דוקא
 כדרך כנאחו וא"כ לא אפשר לומר דלכסי כבס ר' יוחנן בן
 זבאי גזילי של סיכל מתמס דוכו שלא כדרך כנאחו וכסברת
 רבא דנמקוס דאסור ליכנות אפ"י בשלא כדרך כנאחו נמי
 אסור ליכנות, וא"כ קשס אין כבס ר' יוחנן בן זבאי וצ"כ
 לכסי כבס משום דלא אפשר מותר אפילו במכוין ליכנות
 ורבא סבר כסאי דאחיב שם בדף כ"ד לאב"י ואפשר שרבא
 כעלמו היה במקום לאב"י וסבר דדבר כנלמד כנ"ס ים לו
 כדון כמו סלמד כעלמו וא"כ בשלא כדרך כנאחו כהניילס
 פסור ולכסי פריך דאין ראיה פכרייסא דסיכל, דסיכל נחוכו
 עשוי וכ"י שלא כדרך כנאחו חס כן עולד :

וכפ"י שביארנו לסוגיא זו שמוסיס דברי סשאלת אריס
 בתשובס פ"י ע"י שבכס יסוד שם לתרן קאפית ססו'
 כמסכת כרייתוס (דף כ"ג) דפריך ספ"ס לסוכיס דר' שמעון
 לא סכירד ליה דאיסור חל על איסור מהא דספירא אמר ר"ס
 האוכל נכילס כיום ככפוריס פסור ויוס סניפוריס כו סוי
 ליה איסור כולל ולא חל על איסור נכילס וסקפוס כחוססס
 וא"ת מתי קא פריך דילמא שאני גבי ווס סכפוריס משום
 סי לא חל על איסור נכילס פשוט דיאוין רק איסור כולל
 אכל סכא גבי כוחר כוס ליה איסור מוסף דאמרי מאיסור
 כולל כדאמר לעיל וכן כסרק עשרס יוסקין דקאמר כסן גדול
 סנא על אחושו אלמנס אין איסור אלמנס חל על איסור
 אחושו וקאמר רב שסס סא עמי ר' שמעון כיה ומייסי
 מאיבל נכילס כיוס"כ ומאי מייסי דילמא שאני יוס"כ דאיסור
 כולל כוא אכל באיסור מוסף מודכ ר' שמעון כמו ר' יוס'
 דליה ליה איסור כולל ונאיסור מוסף מודס ר' יוס' ככסיא
 דסמוסו ונעשיס אשס איס, וסירלו סחוס' דספ"ס ידע דר'
 שמעון

איכ וכו' כיסמ"ד שלו וא"כ שושב מלפיו כמובחר שבו וכמובחר
 לא ש"ך אין מעבירין על המלות, ואפילו בטומר נופא אינו
 אינו נופל מהסמך אם לא סוי מן המובחר כמפורס כלל במחתי'
 פרק כל קרבנות סליבור דאין מביאין מביה סכנלן ומביה
 כנלמין אפילו כסמך לירוסליוס וא"כ אס ים לו שם קבישח
 מקום שקכ כמעוסי ויפכ לו להספלל כביה סמדרס כרוק
 א"כ איחעניד ליה כן מלוס מכמוכחר ודאי מותר לו פילך
 לביה סמדרס כרוק שם לו שם קביעוס מקום, ועוד כראס
 דאס כביהמ"ד כרוק מחפלליוס שם יוחר כנעיומוס או
 סכליטר משם סס אנשים מכודרים כיוחר מביהמ"ד הקרוב
 או שכש"ך יוחר סגון ככסמ"ד כרוק ככגון אלו ודאי אין ש"ך
 אין מפכירין יוחר מן כמובחר ונאופס זה לא מלינו דין דאין
 כרוק דוכו מלוס כן כמובחר ונאופס זה לא מלינו דין דאין
 מעבירין על המלות אפילו אס פשוט לן שש"ך כביה סמדרס
 דין דאין מפכירין. כל זה ראיתי לכתיב בקג"ס כדן זה
 דהיי"ח 1234567 וכל"ל אסכס פרק זה :

סימן יד

שאלה

כדבר סלמוד כגזירה שוס מקום אחר אס עולם
 על כדבר סלמוד כדן כמו כמלמד או לא :

תשובה

כנ"ס, דין זה לריך חיפוש רב כס"ס וראשונים
 ואינו ראוי ליה כמזני פחות סעך לברר סלכס
 זו, אמנס סעולס על רוחי סמזוכס כזכ לפי מישוט ידעתי
 כס"ס ופוסקיס אשיב, נרסוק כמסכת פסחים (דף כ"ד
 ס"ב) אמר אב"י סכל מודיס ככלאי סכרס סלוקין עליהס
 אפ"י שלא כדרך כנאחו מאי פעתא משום דלא כתיב ככו
 חכילס מייסיי איסי בן יודס אומר פתן לכשר כחלב סכוא
 אסור נאמר כאן כי עס קדוש אהס ונאמר לכן ואפ"י קדס
 סכיון לי מה לנאן אסור חף כאן אסור ואין לי אלא כחכילס
 כסנאח מין אמרת קל וחומר ומה ערלב שלא כעכרה כס
 עגירס אסורה כסנאח כשר כחלב שועכרה כו עכירה אינו
 דין סיבא אסור כסנאח, ופריך ספ"ס שם מה לצירלס סכן
 לא סיבא לס שעת הכושר חאמר כבשר כנלס ססיסה לס
 שעת הכושר חמן כספס יוכיח ססיס לו שעת הכושר ואסור
 כסנאח מה לחמן סכן עגוש כרת חאמר כבשר כחלב שאין
 שעת כרת כלאי סכרס יוכיחו שאין עגוש כרת ואסור כסנאח
 וחי איחא לדכרי אב"י נפריך מה לכלאי סכרס סכן לוקין
 עליסס אפילו שלא כדרך כנאחו, ומשני כנמרת על אב"י
 ואב"י חאמר כמאי חאמר כבשר כחלב שאין לוקין עליו אלא
 כדרך כנאחו אמו כבשר כחלב חכילס כתיב ביה וכוין דלא
 כתיב ביה חכילס לוקין עליו אפ"י שלא כדרך כנאחו וצ"ל
 לשון רש"י, ואיך דקא מוסיב לם סבר לפסי נמר מנכילס
 מה נכילס דרך כנאחו חף כשר כחלב דרך כנאחו ועין
 כרס"י דכילס לאו דוקא דמעריפס נמדין ליה, ואב"י לכסי
 לא כתיב חכילס כגופו לומר שטוקין עליו אפ"י שלא כדרך
 כנאחו ע"כ לשון כסוגיא, ומסוגיא זו מוכח דזס מחלוקת
 אב"י ומי שמקשכ עליו מן סכרייהא דאיסי בן יודס דמאן
 דמוסיב על אב"י סבר דדבר סילמד כגזירה שוס עושס דינו
 של סלמד על סילמד לגמרי ואוחו כדן כוכס כסלמד
 כן כוסג אוחו כדן על סכר סלמד, ולכסי כיון דלמד
 איסי בן יודס כשר כחלב מדן סעריפס מדין גזירה שוס
 עולס על כשר כחלב אוחו כדן חאמר כבשר טריפס וכיון
 דכעריפס מלקין דוקא אס אכל כדרך חכילתו כוא כדן
 כבשר כחלב עמי כוס עמס כמו כסלמד כעלמו, ואב"י לא
 סבר סי וסכירלס לאב"י דאפ"פ דלמדן לאסור כשר כחלב

שמעון לית ליה חף איסור מוסיק דתניא בפרק ד' אחין
 כבא על אשה אחיו שביא אחות אשתו אינו חייב אלא אשת
 בין נשא מה ואח"כ נשא חי ובין נשא חי ואח"כ נשא מה
 וכס כו איסור מוסיק ור"ב אינו מחייב אלא אחת, והשאלה
 אריס יודע דבר מותר מאד דאינו צריך לכוונה מסבירייתא
 דכבא על אשה אחיו שביא אחות אשתו דר' שמעון לית ליה
 איסור מוסיק דעל זה קשיא למי לא הביא שם"ס כבירייתא
 סגן רק מבירייתא דאמר ר"ש האוכל נבילה ביום הכפורים
 שוכח לית ליה לר"ש איסור מוסיק דיוה"כ גופא הוא איסור
 מוסיק על נבילה משום דביום הכפורים כתיב לא תעוּס
 ולכן חייב אפילו בשלל כדרך הנחתו וא"כ מוסיק על הנבילה
 איסור דאסורס לנביל אפילו שלא כדרך אכילתו, וזה דבר
 נכון מאד, והקשה ע"ז שהאגת אריס מסויגא דשבושח כ"ד
 דאמר רבא גמאן דלית ליה איסור כולל אמר שבושח שלא
 אוכל סאיזס וחזר ואמר שבושח שלא אוכל חמיס וענינסי
 פגו דחייב אפנינסי חיל נמי אחתניס ואוסיב עליה רבא בריה
 דרבא ממתינין דיה אוכל אכילה אחת וחייב עליה ארבעה
 חפלות יעו"ש ומאי קשיא דילמא לית ליה להאי הנא איסור
 כולל וכה דמחייב ליה משום עומאה ע"י פולל משום דס"ל
 כר"ש דמסיק סס במסכתא כריחות דבקדשים גלי רחמנא
 דאיסור חל כל איסור יעו"ש, בשלמא אי אמרס דיוס"כ לאו
 איסור מוסיק שפיר סוכיה רבא בריה דרבא ממתינין דלית
 ליה איסור כולל באיסור כבא מעלמו אלא אי אמרס דיוס
 סכופירסי כו איסור מוסיק משום דמחייב אפילו שלא כדרך
 הנחתו ור"ב אין ראיס דסאי הנא סבר כלל דין דאיסור
 כולל ויכול לכוונה דאינו חייב באיסור כולל, וכה דמחייב
 באוכל אכילה אחת וסאי ניאר מן המוקדשין ביום הכיפורים
 לאו משום כולל הוא אלא משום דהו איסור מוסיק ומאי
 מקשה רבא בריה דרבא, ואידן שהאגת אריס משום דאשס
 מעיגה דחייב משום מן המוקדשין נמי חייב עליו חף שלא
 כדרך אכילתו משום דמעילס בין למאן דאמר סויד במעילס
 גלגו ובין למאן דאמר במיחה ילפינן לך מגז"ש חמא
 חמא מחרומס כפירס"י בפרק כל שעה (דף ל"ב) וכיון דלא
 כתיב אכילה בגוסיס לוקין עליו חף שלא כדרך אכילתו
 כדאמריק ססס לעינן בשר בחלב אפי"צ דיליק לב מג"ש דבשר
 בשדס פרישה דכתיב גבי אכילה אפי"ס לוקין עליו חף שלא
 כדרך אכילתו דמכאי פעמא לא סהכס רחמנא אכילס בגופא
 למר שלוקין חף שלא כדרך אכילתו, והשחא אפי שפיר
 כיון דמחייב ליה מן המוקדשין שאסור שלא כדרך אכילתו
 ור"ב לא סו יוס הכפורים נגד איסור מוקדשין דקדים ליוס"כ
 אלא איסור כולל נגד ולא איסור מוסיק דמדחייב פליס
 משום איסור נותר ש"ס דאקדשים ואקדשים קודס יוס"כ
 פדנשש כב סחר, וש"מ דלית ליה איסור כולל חף
 שלא במוקדשין, והשחא פריך שפיר ואם איחא משכחם לך
 חמש כגון שאמר שבושח שלא אוכל חמריס וחלב וזה לא
 פדעס החוס' בפרק כל שעה גבי שאני סיכל דלחוכו עשו
 וכו פורק דברי שהאגת אריס, והאגס דבריו מתוקים מאד
 אבל לדעמי אינו אחת משום דכל הסוגיא דשבושח אכילה
 דרבא, ורבא פליג על אביי סס בפסחים בדין בשר בחלב
 אם אכל שלא כדרך אכילתו וכדפירשנו לעיל דסידון החוס'
 גד"ס שתי סיכל דחירו דמעילס אינו חייב אלא כדרך
 הנחתו וס דוקא לרבא אבל אביי חולק על ס, ולאביי
 במעילס חייב חף בשלל כדרך אכילתו כמו בנשר וחלב,
 וא"כ לחס כ' שה"א דסו שלא דעס החוס' בפ' כל שעה
 דכס כפי שפירט דברי החוס' גכויס מאד דלרבא בשלל
 כדרך אכילתו פסור, ולאביי סוכחנו לעיל מדפריח ראיס

לדבריו ללא אפשר ומכוין שרי מסבירייתא דר' יוחנן בן זכאי
 שביס יושב בגלו של סיכל ודרס כל היום כולו וסוכה מזה
 סיכל ללא אפשר אפי"ס שמכין שרי אפי"צ דכס שלא כדרך
 הנחתו דברי עלס כיון סיכל מעשס ליסמס ממנו כחוכו
 ולא מכוון וא"כ אין ראיס מכאן דסיכל ללא אפשר שרי
 דיוכל להיות לא אפשר אסור, וזה דיעב כלל סיכל דהו
 שלא כדרך הנחתו, אבל אביי לפעמיס חיל דסבירא ליה
 דבשלל כדרך הנחתו נמי אסור סיכל דלא כתיב ביה אכילה
 וא"כ למס שהחמש ונסנס ר' יוחנן בן זכאי מלל סיכל
 ע"כ משום דסיכל ללא אפשר שרי ורבא דפליג עליו סס
 ומשני שאני סיכל דלחוכו עשו וסו שלא כדרך הנחתו
 ואין ללו נאסר ע"כ דרבא סבר דמעילס חף שלא כתיב
 ביה אכילה מ"מ כעין דוקא כדרך הנחתו וא"כ סס בשבושח
 (דף כ"ד) דמרא דסאי דינא סיכל ששכעט שלא יאכל חמיס
 וסר וכשכעט שלא יאכל חמיס וענינסי דחייב אס אכל חמיס
 משום דמיגו דחיל על סענכיס חיל נמי אחתניס הוא רבא
 ועליו מקשה רבא בריה דרבא ממתינין דיה אוכל אכילה
 אחת וחייב עליה ארבע חפלות ואשס אחד ולאנינסי לא אפשר
 לסחרי כדחידן שהאגת אריס, דיוס"כ אינו אלא כולל לגבי
 איסור מוקדשים משום דבמוקדשים חייב חף שלא כדרך
 אכילתו משום דלא כתיב ביה אכילס וס אינו אכילה דרבא
 ואלדבס רבא סבר דאינו חייב במוקדשים אלא כדרך אכילתו
 סוף דבר דברי שהאגת אריס חמוסיס מאד

וג - ס דמיישכ שהאגת אריס קסיית החוספס ככריחות
 סס ד"ס ומי איס ליה לר' שמעון שכעחקו לעיל
 ססקס דאין ראיס מאוכל נבילס ביוס"כ דלית ליה לר"ש
 איסור חל על איסור משום דיוס"כ סו איסור כולל וסו
 לית ליה לר"ש אבל איסור מוסיק אפשר דלית ליה לר"ש
 ויודס שהאגת אריס דיוס הכפורים סו איסור מוסיק
 משום דחייב אפילו שלא כדרך אכילתו וססך איסור חדס
 על גוף חתיכס נבילס, ולדבריו ליתא לדבריו דהרי סס
 ככריחות נמי כל הסוגיא סוכב אכילה דרבא ורבא סו
 ששאל לרב נחמן סס ומי אמר ר' שמעון איסור חל על
 איסור וכתיב ראיס דלית ליה לר' שמעון איסור חל על איסור
 מסח דאמר ר"ש האוכל נבילס ביום הכפורים פסור, ולאביי
 דרבא לא אפשר למר דביוס הכפורים חייב אפילו אס אבל
 שלא כדרך אכילתו משום דלא כתיב ביה אכילס, דברי
 במעילס נמי לא כתיב אכילס ופי"מ שפיר באכל שלא כדרך
 אכילתו וכן לשיטתו באכילת יוס הכפורים נמי פסור באכל
 שלא כדרך אכילתו: 1234567

ואמנם יש לדחות דין אמת דכל הסוגיא דכריחות סו
 אכילה דרבא ורבא ס"ל בנשר וחלב ובמעילס
 דחייב דוקא כדרך אכילתו וסלל כדרך אכילתו פסור,
 מ"מ יש לומר ביום הכפורים מודס רבא דחייב חף אס אבל
 שלא כדרך אכילתו דנשלמא בנשר וחלב ובמעילס דלמדיס
 ממקום אחר דסס כתיב אכילס וסבר רבא דדבר סילמד
 בגז"ס דומס כמו דדבר שלמדן ממנו ויש עליו דין דבר סילמד
 וכמו דדבר סילמד כעין דוקא כדרך אכילתו ק נמי
 דדבר סילמד, אבל ביום הכפורים דאיסור אכילת יוס"כ
 אין אנו למידין ממקום אחר רק בגופא כתיב ורק סינחס
 החורס ביוס"כ מכלל איסוריס דכלל האיסוריס כתיב ככו
 אכילה וכיוס"כ כתיב לא פסונה אפשר דברי שהאגת אריס
 נכויס דרבא נמי יוכל לסיח דמודס דאסור אפילו שלא
 כדרך אכילתו:

בד סיוחא מדבריו למינן סאלוסינו אס דבר סילמד
 בגזירס סוס יש לס דין האסור אלא דבר שלמדן
 ממנו

פמנו הוא מחלוקת אבי ורבה, ולפי זה בכלאי הכרם ובשר נחלב נמי לרבה אינו חייב אלא בכדרך הנאחו ושלח כדרך הנאחו פסור, אמנם לפני כלאי הכרם דוכו נפקא ליה מן חוקים חוקי אש אפשר דרבה מודה לאביי דחייב בשלח כדרך הנאחו דוכו גופא דקרא משתמע ולא מצויר שוב אבל בשר נחלב דוכו למדן מנז' לבדיסא דאיכו בן יסודי ולרבה דבר שלמדן מצויר שוב י' לו דקי' בדבר שלמדן כמו דין פדבר שלמדן כימנו וא"כ אינו חייב בבשר נחלב ^{אמרי רובינא} אלא בכדרך הנאחו :

ורפי הכרם שבבשר דכלאי הכרם רבא מודה לאביי דחייב גם בשלח כדרך הנאחו משום דמשמעותה ספוקי סוקדס חוקד אש ולא מנז' אלו למדן מיושב ביה קוביית סמכרס"א שם על סחוס' ד"כ שאי סיכל פיון שם דק' כ"ו דחיר' סוספסא דלסכי במעילה חייב דוקא בכדרך הנאחו משום דלפיק הפא הפא מחרומס וכחרומס חביב אביב, וא"כ בבשר נחלב דלפיק מטרפס וכטרפס חביב אביב מילא בבשר נחלב אינו חייב אלא דוקא כדרך אכילתו וכנאחו וא"כ קסא דזיפירון מה כלאי הכרם שכן לוקין עליסם אשילי בשלח כדרך הנאחו ובבשר נחלב אינו לוקס אלא בכדרך הנאחו, ופ"ש במהרש"א שכארין עוד ביה : **ורירין** סמכרס"א דלרבה גם בכלאי הכרם אינו חייב אלא בכדרך הנאחו אע"פ דלא כפי' ביה חילסא אפשר דלמד מאיזס דרש"א ע"כ דברי רש"א כחירוט, ואמנם דעם ספאגה אריס סכנאטו לפיל אינו כן דברי כ' ספאגה אריס דביום סכפוריס חייב אף בשלח כדרך הנאחו משום דכתיב לא חשונה איזי גם רבא סבר סכי דאינו דומס לכל איכורי סורס, וגם בדבריו ססכמנו לדבריו משום דלא בעיקן לפיק' ממקום אחר ורבה אינו חולק על אביי ביה רק כזס שלמדן איכורו ממקום אחר נוחיט על סדבר סנלמד דין דבר סנלמד אבל ביום סכפוריס דמנפסא דקרא משתמע גם רבא מודה וא"כ בכלאי הכרם דג"כ מנפסא דקרא משתמע דכפי' חוקדס חוקד אש ודאי גם לרבה חייב בכלאי הכרם אף בשלח כדרך אכילתו וא"כ לא אפשר לומר כחירון סמכרס"א, ואמנם לדבריו ימחא דכנס סמכרס"א אלו כפיסחו ולחירון סוספסא רבא כחיי' סכירא ליה וסאן כזר סוכמו לפיל לסיפ' דרבא לפיסחו איל וכו'סו מ"ד דמקסס לאכיי' מה כללאי הכרם שכן לוקין עליסם אשילו שלח כדרך הנאחו ואפשר רבא גופא סוא דמקסי שם על אביי סאי קוביית, ומעילה שאני דמפורס כרמב"ס פרק א' מכלות פועילס סלכס ג' דאוכרתו סוא מספסוק דלא סוכל לאטל כשעריך מעשר דנגז' ס' לכן בעיקן דוקא סייבס כדרך הנאחו ואך לפ"י סיכ לאכיי' ג"כ לסודות לדברי רבא דבמעילס פסור שלח כדרך הנאחו וגם נראה דכוספסא לא סבר כרמב"ס דאוכרתו פועילס מן לא סוכל לאטל כשעריך ^{לרבה} ולכן סדבר ז"ע כעם :

במצא לשאלותיו אש דבר שלמדן שוב למלמד סלוי כפוגנפסא דאביי ורבה סכנאטו לפיל דלאכיי' לא שוב דבר שלמדן למלמד ולמאן דמקסי על אביי ולדבריו נס רבא סבר סכי דכל דבר שלמדן שוב למלמד ככל ספריס ואך אפשר לומר דאביי נמי סודס לדבריסם דכל דבר שלמדן שוב למלמד ככל ספריס ואך בשר נחלב שאני דלא חביב ביה אכילתו וכזס ענאחי כספר שט"מ, ולכאורס סיכ אפשר למד דתלוי יידון סר"ל כזס דמסור' כש"ס כדוכתי סוכא אש אמריין דון מינס ומינס או דון מינס ואוקי כנאחר, אבל זכ אינו דסלוגנחס אש אמריין דון מינס ומינס זכ אש סדבר סנלמד מנלל כזס מפורס לעצמו כמו דאמרי'

נמסרס מדי (דף מ"ג) לענין נוגע בשכנס זרע אש לריכס שיטור או כל סכסו וכדומה דמפורס דינו לפנין רוחס דכל סכסו וע"ז פליגי אש אמריין דון מינס ומינס או דון מינס ואוקי כנאחר אבל אש למדין דבר מחדש אש לא נמלח לו דין לעצמו כמו סכא כבשר נחלב שלח כתיב ביה מפורס כהורס כלל לפנין שלח כדרך הנאחו כזס אינו שייך להלוח ככחי סלוגנפסא אש דין מינס ומינס כ' ועיין במס' יומא ריש פרק הוליו' לו ח"ד כקומט' שלח יעסכ מדי לקומץ אכעיא לכו מסו שיטסס מדיס לחפינס ואספתיק להס"ס שם אש ילפינו מלח מלח מקומלו וא"כ כהפינס לא נמלח כלל ופרס דריגיס ושס ע"כ אמר ר' יוחנן כפי ר' יבוסע בן סחאס בן סביניס סל מלח חפיו סכו וקאמר סס"ס מחי קא מבעיא לוכ אי גמר מלח מלח מסחס סיינו כך ופי' רש"י וחי איפסוס לן דמייתין לחפינס דרשס דקומט' כגז"ס כאלו ככוס כחפיו מרוייוו מיעספי מינס מפורס דדבר סלמוד כגז"ס דומס ככל פרסיו להדבר סללמד משה ושיין כפסחים פרק אלו דברים (דף ס"ו ע"א) פריך כס"ס שם וכי מלמד דגמר גז"ס קל וסומר למס לי ופרס"י וז"ל וסיון דסוא כך קיכל כרי סוא כמו סנכסוב כגוש כפירוס ולמס לי ק"ו ססוא סברא מדעסו ואמריין כפי כל שעה אמר רבא וחי חימא רב יומר כ"ר שלמיא אחיא לחס לחס כתיב ככא לחס עוי וכתיב וסיס באכנכס מלחס סארין מה להלן מלכסס אף כאלן מלכסס ושיין כפרק אלו דברים (דף ס"ח) למחי דמיי מדמיין ליה וכן מלח כס"ס מס דדבר סלמוד כגז"ס יס לו סדין כמו סדבר שלמדן ממנו, ולפי"ז אריך עיין למס ססק כרמב"ס לפנין בשר נחלב כאכיי, ואמנם כזר ראיחי לגדולי סמכרס"א ססרגיכו כזס, וע"ז כנדריס (דף ע"ח ע"א) ראשי סמפוס דסחופי חון למלי סלכסס :

סימן טז

שאלה אש מוסר לסביק אה סמור לחמס אה סביב ביום טוב ואח"ל דסודר לסביק סמור כסביל חמוס סביב עוד שאלס אש מוסר להסגיר סקוימטן לסחיק סחמימות :

תשובה כע"ס, לכאורס אין זו לריכס לפניס דסדין כזס מפורס כש"ע או"ח סימן תק"א וזס לסקן סמכר כש"ע מוסר למסות מדורס לכסחחס כנגדס וכסנכס רמ"א ר"א דאסור להחס ביה כחורף כיו"ס דלסעמיס אין סקור גדול ואינו אלא למסניקיס וכזי כנרתן וסוגמר דאסור וכזו לסקל וא"כ דסחס סרמ"א וכזס דנסכו לסקל א"כ אין זו שאלס דודאי מוסר להחס ביה סמורף, ואמנם כמ"א שם ססיף ג' ד"ס דלפעמיס אין סקור כזס סמנ"ל וזס לשוטו כלומר כסאין סקור גדול יס איסור דדבר, ונרלס לי דלס סקור גדול כ"כ ססמאכליס ססמיס נקדסיס שרי לסביק דכזי לורך סוכל נעס, ודברי סמנ"ל אלו סעסיקס סכזר סיפכ סלכסס וכן סחי ארס כ' וז"ל כנ"ל כלל ז"ס סלכסס יו"ע סימן ע' מוסר לעסוה מדורס לכסחחס כנגדס ואש אין סקור גדול אסור להחס ביה סמורף ומ"מ ע"י א"י מוסר א"כ מפורס דסח"א איס מסיר לסביק ביום טוב כסביל חמוס סביב רק ע"י כזרי וכל דבריו לקומיס מוסנ"ל ומחחסס נמוס רביס מלכסיק סמור כיו"ס ומלספריס מחחס קיריוח כי אינס יסיליס לשער אש סקיריוח גדולס כל כך שיסיו ססמיס נקדסיס או לא וכן סמעיחי כי רכניס אסור מלחחס יבוס כסאין סקיריוח גדולס עד שיסיו ססמיס נקדסיס :

ולפ"ד

1234567 n"m

ורענ"ד

עו סח"א והבאר סימב בשירות סג"א ומחלחל אבאר דברי כש"ע ואח"כ נבא לבאר דברי סג"א דמא י"ש לרקוק בדברי סג"א סכסכ וי"א דאסור להסם ביה החורף ט' ומשמעה דבריו דחולק על כש"ע ואוסר לעסום מדורה להחמסם כנגד, ולפ"ו אש חולק כרמ"א על המחבר כש"ע ס"כ לו לכחוב וי"א דאסור ומו לא, או לכחוב וי"א דאסור לעסום מדורה להחמסם כנגד ומכ זס סכסכים סרמ"א בדבריו דברים שהמחבר לא הזכירם כלל, אכן בלאר דבריו הקדושים כך הוא דמסג לא פליג על המחבר בעשיית מדורה להחמסם כנגד ולא אפטר שחילוק של זכ דדון זס דעשיית מחורב הוא משנה מסודרת במכנה יום טוב (דף כ"א) ע"ש עוסק אדס מדורה ומחמסם כנגד ומערס בגמרא דזכ לנ"כ דמחיר גם להסם חמין לרגליו ול"כ לא יחלוק כרמ"א על דין המסורס במשנה בלי שום חולק, ואמנם כרמ"א חירס לן דין מחודש דלהסם ביה החורף דזכו פגרב גרב מעשיית מדורה, דעשיית מדורה להחמסם כנגד קרוב כדבר שזס מקרי אוכל נפש וכמו שפירש בזה בסורי זכב בסומן סק"א סק"ב דזה סר"ל ופ"ו משמע לבון סר"ל שס על מחייתין דאין מנקטין עליס זכ לבזו ולי נראה דכל שזס נכנס מגופו של דבר כחולב נפש עלמו הוא, אבל להסם ביה החורף זכו רחוק מן הנאה אוכל נפש, ובחילוק בוס פשוט דאס שזס מדורה להחמסם כנגד הוא נכנס חיקף בשעה ביעורו וכל שזפו נכנס בשעה מעטכ סוי כמו אכילה ושחיס אבל כשמחמס סביח סנאחו בזה לו לאחר זמן ואין היחרו אלא מטעם מחמס, וגם יס סברא לאסור חמוס סביח דזה סוי כשומר ומרחץ דאינו אלא למפאקיס ולכן מאלא מי שאוסר זכו סוונה כרמ"א אש"ע דבמדורה להחמסם כנגד סכל מודיס דמחר אבל להסם ביה החורף יס מי שאוסר דאינו דומס לששח מדורה, ואשפ"כ כתב כרמ"א גם על חמוס סביח דנכחו להקל ואחרי סכחנ כרמ"א ונכחו להקל א"כ אין שום איסור גם בהתייחס ביה החורף ואין שום חילוק אס סמאכליס נקדשים מחמס הקור או לא אלא לשלם כל שהארס רטנו להסם לו ביום טוב מחמס ביה החורף ומס יחס לכל גופו, זכ בחר כשמס דלזס כיון כרמ"א, ואך מס שכתב סג"א שס סציף ג' כלומר כשאין הקור גדול יס איסור בדבר, ונראה לי כ"ו זכ כסב סג"א דרך פירוש על כרמ"א כי אף לדברי יסס מי שאוסר הוא דוקא כשאין הקור גדול ואס סמאכליס נקדשים גם לדברי סאוסריס מחר, ולא כתב זזח סג"א להלכס כי להלכס אחרי סכ" כרמ"א ונכחו להקל א"כ מחר לעולם לכל אדס שמרנים קדירוח מחר לו להסם ביה החורף, וסבאר סיפס וסחי אדס פירשו כוונה סג"א שכתב קן להלכס זכ פשוט כמסאר לכל מעיין ואח"כ חפשי כספריס ומלאחי כדבריו מפורס באלל אנריס לסנאון פרמ"ג וכן הוא בשו"ע של סנאון סחסיד פו"ס זמן ז"ל מלאדי :

ארה

דברי ספורי זכב סימן סק"א סק"ב לר"ך לי עיין דמשמעות דבריו דמדורה להחמסם כנגד לדעת סר"ג סוי אוכל נפש ומסרין קושיית מסר"י אכופכ סקקסס פל סר"ג סכרי חישום סמדורה לא סחירו אלא מחמסם מחוך וכר"ל כעלמו פירס דחימוס סמדורכ מוסר מעטס מסוך ומחרין כפ"ו דמחמסם סר"ג כעלמו סבידל ליס דזוי אוכל נפש וסח דכסב סר"ן סביחו סכ"י סימן סק"א דכ"י סרי מילי פירוס סנאס חישום סמדורה ומסין לרגליו סס מכם מסוך כתב קן לכרמ"א דלא סבידל ליכ דחימוס סוי כמו אוכל נפש עלמו יע"ש כפ"ו, וקשיח לי לפי דבריו

דסוי אוכל נפש מחמסם למה פלוגי ביה סמאי על סדין דמדורה להחמסם כנגד, וכאמח ס"כ נלפנ"ד דזכו ססיקן של סס"ס שס דאיסחפיק לבו סאי מחרס מאן קחי לבו דברי סכל סוא ושני לב"ס בין סנאח כל גופו לסנאח אכר אחד אסר לכאורס כאי חילוק יס כרי סכל לר"י גופו סוא ואס כנאח אכר אחד אכור ודאי לר"ך לאסור גם סנאס כל כגוף, ואך כש"ס איסחפיק דלמא שני לביה סמאי סנאס כל גופו כוונחס ס"כא דכנס מגופו של דבר בשעה מעטכ א"כ סוי אוכל נפש וכן מראה מלשון רש"י ז"ל ולכן אף דלא סבידל לבו מחוך מ"ע מחר מדורה דזוי אוכל נפש או דלמא כ"כ קחי לב אכל כ"ס לא ש"י לבו סירוש דגס סיסר סמדורה נמי אינו אלא משום מחוך ולכן אין זכ אלא לנ"כ אבל לדברי ספ"ו דזוי אוכל נפש מחמסם א"כ גם לב"ס יסיס מחר וסנמרה פשט מברייחה דעושה מדורה סוא דוקא לביה סכל וסג"א שס סציף קמן ג' פירס דעח סר"ל דזוי כחולב נפש ולא אוכל נפש מחמסם וניחא, אבל דעח ספ"ו איס מראה כך ור"ע :

וע"ד

סגירה סקייטען, לכאורס יס לאסור משה דזוי כינוי דע"י סמסגיר סקייטען יכנס האס וסנחליס אך נאמח מראה דזוי גרס כינוי וסכס כגורס כינוי דעח סר"א"ס וסוייזחו דגרס כינוי מחר חפילו שלח כמקוס ססידח ומנאר בדבריו לפיל סימן ו' אך להפוסקיס דבשרח אסרו גרס כינוי דוקא כמקוס ססידח סחירו גרס כינוי ע"י יס לצ"ן כיו"ע אשאר דשרי משום דזוי בזה סמחח יס טוב ולא אוכל להחליס זכ ויחר מראה דאסור ולכן נכון סיסגיר סקייטען ע"י נכרי כולענ"ד :

סימן מז

שאלה איס אחד סכרוור לו שאס יחשנה כחשמיח זס גדליה יייק לו חמיס זס יום סכפוריס ויסיס לו חליה מחלב סנונע לסכק פקוח נפש, וחמיס זס גדליס כעלמו כח לא יייק לו ולא יגרע לו שום דבר מסחשמיח אי מחויב לזס זס גדליה ומס שלא יוכל אח"כ להחזיק ביום סכפוריס סרי יסיס פסור מלך סדין או מלכחענ"ג או דילמא אינו רשאי לזוס זס גדליס ככ"י סייסיס ככחו להחשמיח ביום סכפוריס :

ולכאורה דין זס סלוי כמחלוקס של סרדנ"ל וסמכס לבי כוכב כבאר סיפס ס"ז כ"אח אוח קמן י"א מי ססיס חנח סביח סאסורין ולא סיס יסל להסלל כספסרס וכסמק לפי פסר ולא אכס ליסן לו רשום רק יום אחד ולא יוסר איס יום יכחר לו אס חיקף או יכחר לו יום ראש ססנכ ככ"י לשמע קול שופר ופסק סרדנ"ל ח"א ס"י י"ג שלא יחמין כמלוח ויחפלל חיקף כעפסרס ואין מעבירין על סמלום וסחכס לבי חולק עליו וסביח רליח מנמרה ד' סחסלח (דף מ"ט) דמבעיל לן לזכר שאין לסס חמדין ומססין איזס מסן קודס ומוקף לכ כעוספין דכאידיח ומסדין דלמחר וסמקן אס חדיר עדיף או מקודס עדיף ולסרדנ"ל אף אי חדיר עדיף מוספין קדירי משום דזוי סאידיח ואין מעבירין על סמלוח, וסאר"ך ככ עוד סחכס לבי סמאל סוגיח ערוכס כמוע"ק (דף ע"ו) דרמי קרלי אהדדי כתיב פלס מעגל רגליך וכל דרכיך יסח וסחיב אורח חייס מן חסלס ומשמי לא קשיח ומיין ברס"י פלס מעגל רגליך לסקול ולפיין איס מלכ סנדולס ומעטס סנדולס וסחיב אורח חייס מן חסלס דמשמע כל מלח סיבח לידך ומשמי כלא כמלס סלססר ס' וא"כ כנידון דין נמי לסרדנ"ל לר"ך לססמיות חפסיס זס

זוהו נדלים שקודם ואין מעבירין על המלכה ואי דכח מדברי קבלה ויום הכפורים הוא מן הסודות לא איכפת לן דאין מעבירין על המלכה והכחם לבי לא יחננה בעה ככדי שיהיה בכותו להענוה ביום הכפורים ועיין בחיי אדם כלל ס"ח וכנשמה אדם דסכריע כה"ל וביאר דלא שייך כאלן אין מעבירין על המלכה :

ומעתה ר"ל בנידון שאלותינו נמי הדחך העניח ל"ג חף שפוא ודאי מחמת העניח יום הכפורים שפוא ספק דכח כמעניח לזו גדליה סוי דברי קבלה ודברי קבלה חף שפוא ודאי נדחך מחמת דאורייתא חף ע"פ שפוא ספק ואין סבירא לחלק בין סכא להעניח וברכות דר"כ דשם מנעל הכרטה בשב ואל מעשה והכא נקיים עשה שיאכל כמעניח לזו גדליה וגם דכאן יש חששא שמה ימות נראה כדור דאין לחלק, דכאן זה שאלו חושבין שמה ימות כרי היא ספק חס יקיים חס המלכה דאורייתא וכרי פשטיק מהחם דאף דסברתו נדחין ודאי ובסקיעוה עוד הוא כשפא שמה לא ימלא חס הסוקעין ומ"ע מדחם הכרטה מחמת ספק דאורייתא וכן כד"ל דמישיק שמה ימות וא"כ ספק דאורייתא, וגם זה שראינו לחלק בין שב ואל מעשה לקום עשה ודאי לא מהלקין כיון דאמרו לנו בש"ס דחשין לדרבנן מחמת ספק דאורייתא ודאי אין שום חילוק בין קום ועשה לשב ואל מעשה וזו כדור כשמה, איך פשיטא בשאלותינו כמי שחושש שאם יאם כלום גדליה לא יוכל להענוה ביום הכפורים ודאי יאכל כלום גדליה מחמת כשפא חולי יאמרד ח"כ לדחמ יו"כ כן נראה לעג"ד וברוך כחונן לאדם דעה :

ואמנם לעג"ד מסוגיא דמועד קמן אין שום ראייה דכחם חף לפירש"י מיירי דכ' המלכה שפוקל יוכל לקיים ¹²²⁴⁵⁶⁷מ"ה"ס ביום אחד או ביום כממרת דסוי שחיס מופתה אבל כלאין שאלותינו דיסאריך כונן ימים מרובים מי יודע שאין חוששין שמה ימות ואף דהמ"א ס"י חקס"ח סק"ג כ' דלחון שועט לא חיישינן שמה ימות, ולאמנם כשע"כ ס"ל בוכה משיג על המג"א וגם דעה שפוסקים דחם שימאחר יותר מ"י ימים נקרא זמן מרובה, וסראיך משרקן שפכלה נמי אינו ראייה כדכנס הקל"ס ס"י ק"ד סוף סעיף קפ"ג ב' דחם שביע סומן חיקף נקרא מקודש וא"כ יש מעלה גדולה בזה שזמנו פחלה :

וידידי המנוח רב הגדול ר' יחזקע העשיל ז"ל מפ"ה קבלתינו אמר לי להביא ראייה לשאלותינו מפלוגתה כר"ס והרמב"ן סוכה ב"ר"ן פרק רבי אליעזר דמילת דמספקת אי אישחשיר הכך חמימא דלאחר מילת ואיכא חמימי לרחן קודם כמילת חס אמריק הדחך מילת כיון שאם נמול יאמרד ח"כ לחלל חס שכנה במעבירין או דימאם שפחא מיהא נדון מעלין וכבר כרי פ"קא נפש הוא שדחח חס ששנה והרמב"ן ז"ל כתב דשרי לבימילי שאין למנוס חלל שועט ואין דוחין חס כמילת מפני שנלמדך ח"כ לדחמ חס שכנה דבכר כרי פקוח נפש הוא דדחי ליה ולא מעבירי מילת וע"כ כר"ן שפארין נראוים, וסר"ס והרמב"א סבירא לכו דחדחם מילת ככדי פלג נלמדך לחלל חס שכנה וכביא ראייה ע"ז משחיטת ביום טוב שאין שוחטין מפעם פלמדך לכיכוי, וא"כ תלוי שאלותינו בשלונתם הכך קמאי דלכר"ס וביעינתו לא יאם כלום גדליה פלג ידחם יו"כ והרמב"ן יאם לזו גדליה וזכ שידחם יו"כ ולא יחננה וכו' מחמת פקוח נפש ולא הוא כמדחם :

ואמנם חף שפראים שביא כר"ב ספשייל ז"ל ראייה נכונה היא מ"ע יש עוד לדחמ שאין דומם לשאלותינו דלפטר דחם חסרו כר"ס והרמב"א למול פלג מדחם שנה ח"כ במעבירים משום שאריך לעשות מעשה אבל בנידון שאלותינו שפוא בשב ואל העשכ וכאיוב ב"ה עליו סיכף אפשר דמדו גם סר"ס והרמב"א שילום לזו גדליה חף שידחם יו"כ דכדבר נעשיה מאליו כלל שום דחיס דברי הוא מעשנע ואינו עשה שום דבר ואך לעג"ד מעשנע אמר דסוד שיאכל כלום גדליה ככדי שיחיס מוכשר להענוה ביום הכפורים דכנה איחא נמסכס ראש סנס (דף ל"ד פ"ב) ומלום כדוקעין יוסר מן סמברין כילך שחי טיירות נלחח פוקעין ונלחח מעבירין סולכין למקום שחוקעין ואין סולך למקום שמברין, ופריך סש"ס פשיטא חס דאורייתא חס דרבנן, ומשני לא לריכא דל"ג דחא ודאי וכה ספק פי' ודאי היא לו שאם יאך חלל כמעבירין ימלא שם עשרה ויספלי ע"ן ויוליא ידי חובתו ואם יאך חלל הסוקעין שמה כבר עמדו וכלבו לביחם כן מבוחר כפירש"י שם וזכו מוכרז ומ"ע יאך חלל הסוקעין חף שפוא ספק ולא יאך חלל סמברין חף שפוא ודאי ח"כ יש לזו סוגיא ערובה דודאי דרבנן נדחם מפני ספק דאורייתא וכ"כ בש"ס חו"מ סימן תקל"ה ב"ה שום חילוק :

סימן יז

שאלה חס כשבעת ימי סמילואים חיס שחיטת סקרבחה בלפון או לא :

תשובה בעז"ה לידידי חרב הגדול כ"ר ר' צבי הירש הלוי נ"י :

הנה לא ראייה לסאריך בזה מחמת כי זכו מסדברים שאינם נוגעים לדינא ומאי דכוכ סוכ, ואך ראייה לכודיע לבכ"ר כי דבריו נכונים אשר כחז כח"ד דאחרי דכייב במילואים לפי ס' ודאי לא סוי בימי סמילואים סמשק כחמם דכמס חיס נקראח כפסוק לפני ס' וכיון דסמשכן בימי סמילואים לא סוי דינו ככמס לבן ודאי חיס שחיטת סקרבנות בלפון נדון מזנה ושד דכייב במילואים מנוסה ואין שופט ככמס וכיון דכוי חנוס ח"כ לא חיס נוכח במילואים דין כמס, ולכן ודאי חיס שחיטת סקרבנות בלפון, וסוספתי ראייה לדבריו מסש"ס חולין (דף ק"ל) וכה כעי חנוס סיכא לינטיכו אי חכרתי לפני ס' כחייב אי חלואי קא מעייל חולין לעזרס ח"כ מפורס דחנופס כעיון דווקא לפני ס' וזכו נמוכה ובמילואים דכוי סנפס ודאי חיס שחיטתם בלפון :

ולפי ז"ע על החוששה כמסכס שנה פ"ז דחייב דלוחו חיס נמל עשר עפרות וסביאו כחוספס שם מן סמדדס דשחיטת לפון חיס בלוחו חיס וכל שבעת ימי סמילואים לא חיס שחיטת בלפון, וחס לעג"ד דכונתם ק היא, כן חמח דשחיטת בלפון חיס גם כשבעת ימי סמילואים וכה דכחו כחוספס דלוחו חיס נחפמד כשחיטת לפון ככונס דעד לוחו חיס חיס סדכר מפור למשם כע"פ ולוחו חיס חלמר למשם רע"ה מפי הנבורס לכסוד כפירוס כפורס דשחיטת סקרבנות היא דווקא בלפון, וידוע סיפח סרמב"ן כחומס דכל ספרשיוס מן חללס ויקרר סד חמר פרשס שמיני נלחמו בלוחו חיס וא"כ נפחדס ביום כשמיני דין דשחיטת לפון לכל יסרלל ועד לוחו חיס סדכי חיס מפור למשם כע"ס ולא מינפיה חס סכורס חנוס כמגילס

לדעת הרמב"ן ס"ל אין יורדין לנכסיו בלא כפייו אך אם שיטבדול דאורייתא דעתו פס דאשילו כדל זס יורדין לנכסיו יו"ט עכ"ל לשיטת הראשונים ס"ל דמאן דאמר שיטבדול לאו דאורייתא אף מלס עלמו לא יוכל לבנות וא"כ הסבר במלס לאו כפירה ממון היא כלל ואיז חייב קרבן שבוטה . ולפ"ז אפשר דכחא פלגי ח"ק ורבי דח"ק סבר שיטבדול דאורייתא וא"כ מטעם כפירה סיה לר"ך לחייב קרבן שבוטה אך מ"מ פסור הוא מקרבן שבוטה מטעם דכעין כחש שקדמו חסא ובמלס אף דודאי פסירם ממון הוא מ"מ לא קדמו חסא משום דמלוס לסולאס גימנס ולישחמ"וסי קא משמטיס עד דכוס ליה וזי וביטולא ליה ורבי סבר דפסור מקרבן שבוטה בכפירה מלוס מטעם שאין ז ממון דסבר שיטבדול לאו דאורייתא וכדעת הרשב"ס ורמב"ן ואין יורדין לנכסיו ולק. לאו כפירה ממון היא :

ומערתה שנים עשרים דכפירם מלוס וסכנע עליה פסור מקרבן שבוטה ואך לח"ק מוכרה ללמוד מטעם דכעין קדמו חסא דברי סבר שיטבדול דאורייתא ולרבי אמרין סקטס משום דלאו ממון הוא כלל , ונפקא מינה סיוולאס משלגנסס כמו ככל סמח"ת קתא אס שיטבדול דאורייתא או לא ועיין בש"ך חו"מ סימן ל"ט וזס נכון לפרש כפלוגתא סק סנאי :

עוד נראה לעג"ד לומר דפלוגתת סלי בזה אס מפירם ספרוס דאורייתא או דרבנן וכבר סאריכו בזה גדולי סמחנרים בש"ך בחו"מ סימן ס"ז ואו"ס , ואוכי סמי דדעס אמרתי דפליגי בזה סנאים ב"ב פ"ב י"ט עתלין (דף קכ"ד) וכדי איהא שס סריא אין כבוד טיבל פי שנים כשנח ששכחו נכסיהם לאחר מיתת אביהן רבי אומר ואמר איני כבוד נוסל פי שנים כשנח ששכחו נכסיהם לאחר מיתת אביהן אבל לא כשנח ששכחו יסומיהם לאחר מיתת אביהן , ירשו סמר חוב כבוד נוסל פי שנים ילא עליהן סמר חוב כבוד נוסן פי שנים ואס אמר איני נוסן ואינו נוסל רשאי מאי פעמייהו דרבנן אמר קרא לסס לו פי שנים מתנה קריס רחמנא מה מתנה עד דמטיא לידים אף חלק ככורה עד דמטיא לידים , ורבי אומר אמר קרא פי שנים מקיץ חלק ככורה לחלק פשוט מה חלק פשוט אט"ז דלא ממי לידים אף חלק ככורה אט"ז דלא ממי לידים , והנה בירשו סמר חוב כבוד נוסל פי שנים מפורש ברשב"ס דכוס אריכה דרבי ולרבנן איני נוסל ולפ"ז מאי דאמרין סס מאי פעמייהו דרבנן אמר קרא לתח לו פי שנים כו' ^{אוצר החכמה}

ורפ"ז ל"ט טובא ססוניא שס דאמרו ורבי נמי סכחיכ לסס לו , ומסני פסיא שאס אמר איני נוסן . ואיני נוסל רשאי וכמי שפירס ברשב"ס דפעמא דרבנן דמתנה קריס רחמנא ואין אדס מקנה דבר שלא בא לשולס א"כ מאי מקסס הנגמל ורבי נמי סכחיכ לפס לו דברי רבי אף דבר שלא בא לשולס יוכל לסקנות כדאמר בש"ס יבמות (דף ל"ג ע"ב) ובקידושין (דף ס"ג ע"א) וכיין דיוכל לסקנות דבר שלא בא לשולס כמו לרבנן דבר הכא לשולס ומאי מקסס סש"ס ורבי נמי כו' וע"כ ל"ל לומר דסלי מאי פעמייהו עיקר בא לנו לומר על ירשו סמר חוב דכוס בירושא סמר אף אס נאמר אדס מקסס דבר שלא בא לשולס מ"מ לא יוכל לסקנותו לאחריס . משום דספרות ליהא כמכירס מן סכורס

אין דשיטבדול דאורייתא ולמפרט הוא נוכס כמו שפירסו ספוססס כדוכתי סוכא דכסעס גכיס אינלאי מלסא למפרט דסיס סלו ח"כ כשעס נסינס סמעות קומס ולא לרביין לפסמא דמלס וגס לא כעין יחוד כלי דממילא סכל מכורס לו ואינלאי מלסא למפרט דכסעס כחינס מעותיו סיה משועבד לו וכוי כעין מכירס , אלא אופן ממלסליס סלא סיה לו כשעס סולאס וסי דבר שלא בא לשולס זס אינו משועבד מן סכורס אף דשיטבדול מופיל כדבר שלא בא לשולס כמבואר בשולחן ערוך חו"מ סימן קי"ב יעויין סס , ואס כן אין לכביא ראיס לדברי מעכ"ת מסס שלא סביא סרמב"ס דין דיהוד כלי :

וראיתי להקרבן אסרן שפירס כחכמה וכסכל פלוגתא דחנא קמא ורבי והוא דרבי סבר ככל סש"ס דדרשיין ריכו ומיטופי ואשר יסכע על סקר חור וריבס סכל ודרשיין זחא כריכווי ומיטופי ומרכיין סכל וממעסיין כסרוס וסנא קמא דריס כללי וסרמי וממעסיין סדומס ירס , וא"כ איכא בינייהו טובא לחנא קמא איני חייב קרבן על עבדים וספרוס וקרקעות ולרבי לא ממעסיין אלא שפרוס אבל על עבדים וקרקעות חייב קרבן שבוטה כן פירס סקרן אסרן , ואמנס דבריו חמסס הוא אף לא אדע לדבריו זס זכ שקראו סנא קמא לא אמרתי אלא כיהש שקדמו חסא וזס סח"ק אינו מחייב קרבן שבוטה על עבדים ושפרוס וקרקעות לא קדמו חסא עליהם , סלא ספסא סוא קדיס ככפירתו ואך כן גזר רחמנא דאיני חייב קרבן שבוטה על חביבס ז , וגס אישחמיס להקרבן אסרן בלוחו סמס מאי דאמריין כשבושס ובכטורוס דרבי דריס ריכווי יטופי דוקא כשני כללום ססמוכות ז לו , והנה סקסילא ז מלחאי שקדמי ככסרסא מסר"ד ואמנס כוי סנכון מו"ס נחוס אבינדור כ"י סוד כיתי עלמיו אמר לי ליישב דברי סקרן אסרן כיון דלמין סדיון כסר לא נחמעו לרבי קרקעות ועבדים וממילא חסויים ממון גמור כמו כל ממון ומייב קרבן שבוטה ככפירתס אבל רחוק כעייני לומר כן דברי מלינו ככטעות פ' שטעס ססקרון דחלי סדבר כפלוגתא דר' אליעזר וחכמיס כמפגס סגולא אס ססדה וספפס וכר יו"ט ככטעות (דף ל"ו ע"ב) כרי מפורס דדוקא למ"ד דדרשיין ככל סכורס רכוי ומיטופי לא נחמעו אבל פי סדרס ככללוא וספסא ככל סכורס נחמע סכל אפי' למאן דדריס כשני סכילום ססמוכות זל"ל רכוי ומיטופי יו"ט סיכס כססוניוס :

וערה על רחי לומר דפליגי ח"ק ורבי כשיטבדול דאורייתא או לא , דכס פיסח ברשב"ס ככנא כסריא (דף קט"ס) דכאמרוהיס דפליגי כשיטבדול דאורייתא או לא פליגי אשילו מייס דמי ססבר שיטבדול דאורייתא אפי' מלקוחה טובא ופסיקא מייס ומי ססבר שיטבדול לאו דאורייתא אשילו מלס עלמו איני נוכס רק שטופין אוחו לקייס מלוס פריעס כטל חוב ומכין אוחו עד שחלל נפשו אבל לא מטעם דירדין לנכסיו וטיין רמב"ן כחידושו סאריין לפרס שיטה ז כלא סקסס ע"ז מכל סק קראי דמפרטיס סס דמיסכ סדוס ומיסכ כרוס ישלס , וסוד ככנס יו"ט כיואר דכרי דכוס סכל מטעס סמלס וממילא יורדין לנכסיו לקייס סמלס , וכחילוק לפ"ז בין שיטבדול דאורייתא או לא כיון דאשילו לריכס דסבר שיטבדול לאו דאורייתא ג"כ יורדין לנכסיו לכופו לקייס סזולס , נראה ספוס דלספס זס ומטעס כס' סוא אס סלך למדינה סיה לא יוכל לספרט אף ככטעות כיון דכלוס ליהא כפרינו לבוש אין יורדין לנכסיו וכן נמי למיין יורטיס וכן מלחאי כקלס"ח סימן ר"ל אוח נ'
 6 7

החורה ולכן פריך שפיר ורבי ממי הכחיד למה לו ואע"ג
 דסבר אדם מקנס דשג"ל מ"מ שפר לא יוכל להקטום ולמה
 נוסל פי שנים בשטר הכחיד למה לו, וע"ז משי דפעמא
 דרבי ירמיה שטר נוסל פי שנים מפוש דמיקום חלק בכורה
 להלק בשום ובעיני קרל דלמה לו שאם אמר איני נוסל ואיני
 טחן רשאי עב"פ טרחה מן הסוגיא דמכירת שטרות דרבנן
 לרבי, ואם קן אשטר לומר דכזו פליגי הנה קמא
 דחורס כהנים עם רבי, דחנה קמא סבר מכירת שטרות
 דאורייתא, ואם קן מלוה בלא שטר ודאי ג"כ איחא
 במכירה וכו' וממון גמור ולמה אינו מביא קרבן שבועה
 על זה על כרחק קא בעי טעמא אמרינא, ולכן מביא
 דביחא בעיקר שישיה קדמו חסא חבל במלוה ללא קדמו
 חסא חבל במלוה לא קדמו חסא כדפירשו, אבל רבי
 לשיטתו דסבר מכירה שטרות דרבנן ואם קן ללא ממון
 היא כלל, ומשום כפי יליף מפ' אלו שכם של ממון
 אף כל שסם ממון יאל' אלו שאין של ממון דשטר
 ללא ממון הוא כלל ופשיטא מלוה בלא שטר ודאי ללא
 ממון הוא כלל וגם זה נכון, וסי' יאיר עיינו במאור חורוה
 לבון על האמא :

סימן י"ז

עוד לרבי ת"ל

ובסמיכת הספלים לא יוכל לפרשו סמיכת לגמרי כי אם
 יסאקם נקבי הספלים לגמרי ויעמידם בקרקע המזכה ודאי
 לא יסאק שבע המזכה מה שסיין סהום ומכוסה בהספלים
 ולכן ודאי פירושו של פקיקה הספלים היא היינו שמתקלר
 הנקבים מהספלים בכדי שלא יפסק סיין מן הספל במרובה
 רק לאט לאט וזהו שביעם המזכה וכמו כן מה שאמר ריש
 לקיים פוקקן השיחין נמי פירושו כך היא, ומעמא מתבאר
 יסאק דלין שום פלוגתא בין ש"ס דילן לש"ס ירושלמי
 אלא כה זה וגיילא ע"ז שבעריה בידו לעשות אחד משני
 פנים או שיקלר נקבי השיחין וימספם מרובתם שלא יפסק
 היין במהרה או שיסחום נקבי הספלים שלא ילך במרובה
 ודברי ירושלמי ודברי ש"ס דילן הכל אחד :

ומעתי נבא לחוכן כוונה ברמב"ם שסמיכת מיימרא
 דריש לקיש, דהנה לעג"ד דלפי פירושנו
 שפירשו שוקקין אח השיחין היינו שיקלר רחוב הנקב ליל
 דזה ימחא אס נאמר דהשיחין היו מששח ימי גרמית
 וכמימרא דרבה בר בר חנה בשם ר' יוחנן דרביה חסוקי
 ירכיך אלו השיחין כמו חלואים שמחוללין ויורדין עד סהום
 וכיון שחלל שלסם הוא עד סהום מסתמא רחבין כי אס
 לא יסיו רחבין יסתמו ולא יועילו אח"כ וגם כי נעשו
 במעשי הקב"ה, וכן סנה ר' יוסי בברייתא ולפ"י ודאי
 היה חלל השיחין רחבים מאד [וע"ד שאמרו כי באים
 גבורתו] וכן במעשי השי"ח ודאי נעשה הדבר במדה גדושה
 ונעשים הנקבים רחבים הרבה ולכן בלריבו שיסחום פי
 הנקבים היינו שימספם מרובתם וכמו שפירשו כי ע"ז זה
 יפסחם שפיכה הנסכים וישיה המזכה שבע משפיכה היין
 אבל לפי הסמיכה דמסכת מדה פרק ג' משנה ג' כחוב שם
 למטה ברלפס בלוחו הקרן מקום היה שם חזה על חזה
 וסבלא של שיש ופנעה סיס קצוע נס שבו יורדין לשיח
 ומקוקן אוחו כו' א"כ לא היה הנקבים עד סהום וראיה
 שהרי ירדו לשם לנקותם וא"כ לא היה נקבי השיחים רחבים
 הרבה ולא היה צריך להקלס שימסבג שפיכה היין ע"ז
 המזכה. והנה ברמב"ם פ"ג מהלכות ניה הכתרים פסק
 כהמשנה דמסכת מדות שכתב ברמב"ם שם דין י"א ובק"ק
 מערכות דרומיה סיה שני נקבים כמין שני מוסמין דק"ן
 וכן הנקבלין שיחין שהדמים יורדין בהם ומתערבין בלוחו
 הקרן בלחה ויולא לנהל קדוח, וא"כ מוסרם ברמב"ם
 שהשיחין לא היו יורדין עד סהום ולכן לא נעשו רחבים
 כלל ולא היו לריבים פקיקה כי ממילא אף בלא פקיקה
 מסעבג בשפיכה וכניסו ע"ז המזכה ולכן לא הביא
 ברמב"ם לרביש לקיש :

עוד עלה על דעמי לומר פעם ע"ז שהשיחין ברמב"ם
 לרביש לקיש בר"ל עפ"י מאי דקי"ל בדומי מוכא
 בש"ס ומכס במנחה (ק"ג ע"ב) מתחילין מסבד אדם מנחם
 של ששים שטרין ומביא בכלי אחד אס אמר כרי עלי ששים
 ואחד עשרון מביא ששים בכלי אחד ואחד בכלי אחד שכן
 סבדר מביא ביו"ט ראשון של חג שחל להיות בשנה ששים
 ואחד דיו ליחיד שהוא פחות מן סבדר אחד אמר
 ר' שמעון וסלא אלו לשנים ואלו לבבשים ואינם נכללים זה
 עם זה אלא עד ששים יטלין ליבול, אמרו לו ששים נכללין
 וששים ואחד אינם נכללין כו' ובגמרא פריך ובי אין נכללין
 מאי סיי וסא חק אס לא בלל סבר אמר ר' זרל כל
 סרלוי לבילא אין ביילס מעבבם בו וכל שאינו רלוי לביילס
 ביילס מעבבם בו, והסתמם ש"ס סבדרה זו כסמא מקומה
 לעין קריאה הספרס בניטורים ולענין קריאה דחלילה וכן
 פסק ברמב"ם פרק י"ז מהלכות מעשה הקדמות סלכו ו
 עיין

מה ששאל בכדור למה השמיט ברמב"ם מיימרא דרשב"ל
 סוכס (מ"ט ע"ב) בזמן שמנסין יין על גבי המזכה
 שוקקין אס השיחין לקיים מה שאמאר בקודם סכך נכך
 סכך לה' ובגמרא מאי משמע אמר רב ששאל סכך לטון
 שמים לטון שביעכ לטון שברחה, ואם קן מראה טעמים
 לביכא שום מולק על ריש לקיש ורב פשא מפרש לרביש
 לקיש א"כ מהרלוי לקצוע סלכס כריש לקיש ולמה השמיטו
 ברמב"ם ז"ל :

וידן אשר השנתי, דהנה ראינו בירושלמי שם מיימרא
 דריש לקיש בשנינו לטון מש"ס דילן וסכי איחא
 בירושלמי יוסי בר אשיין בשם ריש לקיש לריבין הספלים
 לביחא פוקקן בשעת סריסוך מ"ס בקודם סכך נכך סכך
 לה' וידוע דהספלים אינם השיחין פלחם רק סכלים שמכס
 מנסבין לשיחין, ולר"ך ביאר במאי פליגי ש"ס שלנו
 שאמר שוקקין אח השיחין עם ירושלמי שאמר שוקקין אח
 הספלים ולא השיחין, ומראה דכסא ליכא שום פלוגתא ושני
 סהלמודים כוונ לדבר אחד ולך ספירוש דברי ריש לקיש
 דאמר סוממין השיחין אין פירשו דסוחס נקבי השיחין
 לגמרי בשעה סריסוך ואח"כ כשגפך היין על קרקע המזכה
 ונעשה המזכה שבע מהנסכים אח"כ פוחח השיחין והיין
 יחד להשיחין אינה כן אלא פירושו שאמר שוקקין אח
 השיחין סוונה שמתקלר הנקבים מהשיחין וממעסן סיסיו
 הנקבים קארים מאד ולא ילך היין במרובה רק ממחם
 שיסחום הנקבים ויקלרם ילך היין בשעת שהשיכס לאם
 לאע וימעבג בשעת שהשיכס כרחך נקבי השיחין חסו שביעם
 המזכה, ואמנם אף כי בלחה כן הוא אך עכ"ז מי סניד
 לנו שזו כוונה ריש לקיש בלא אשטר לפרש שוקקין נקבי
 השיחין כי סוחמין לגמרי ואח"כ פוחמין חסו שביעם המזכה
 חסו ספירושלמי משנה מלשון ש"ס שלנו לסורות לנו
 שס"י דברי ריש לקיש הוא כמו שאמרנו שוקקין סיסיו
 שמתקלר נקבי השיחין וממעסן מרובתם שלא יפסק היין
 במרובה לזה אמר בירושלמי לריבין ספסלים לביחא שוקקין

הוא שיטיב בודאי כמו דרית סכר ודאי ולא ספק
 וכזה מתוך כל הסוגיות דנפסח שאמרם חורב לעשות פסח
 בשני ודאי פסח ולא ספק ולכן אי לא דאליק בשר רובא
 איך אנו יולאים בפסח שאי אפשר לבודקו לראות אם
 עריפה כי שמה נקב קרום של מוח ולא אפשר לומר כי
 מותר מפעם ספק דבמלות עשה אינה יולא בפסח ולכן
 שפיר הוכיח ה"ס דאליק בשר רובא יע"ש בדברי הגאון
 בעלמו שהאריך בזה :

ואמנם לע"ד תמוהים דברי הגאון כי לדבריו כל הסוגיא
 בסופה שם תמוה מאד דדייק רב גי'ול מהפסקוקים
 דוכבשר אשר יגע בכל עמא כו' דיש חילוק בין יש בו דעת
 לשאלו לשאף בו דעת לשאלו ולדברי הגאון אין שום ראיה
 מכאן לדין זה דיש בו דעת לשאלו דאפשר לומר דבין יש
 בו דעת לשאלו ובין אין בו דעת לשאלו ככל ספק עמא והא
 דכתיב והבשר כל טעור יאכל בשר ודאי טעור הוא דיאכל
 הא ספק עמא וספק טעור לא יאכל אין הטעם מטום דיש
 בו דעת לשאלו אלא הטעם מטום דבמלות עשה בהמירה
 חורם ולא בלא העשה, דהנה מלוא אכילת קדשים מלוא
 עשה היא, ועבודה היא כעפורה בשרק חמיד נשחם
 ובתנ"כ שרק ל"ד מאלכות משפ"ק וכן איתא בש"ס בדוכאי
 טובא ולכן לע"ד תמוהים דברי הגאון :

ואמנם מלאכי עוד לגדולי המחברים שהעירו מפוגיא
 ו עיין בשאגת אריה החדש וכו"כ מפוגיא זו
 להסיר נגד דעת הרמב"ם אך גם דברי השאגת אריה תמוהים
 לעין ברואה ואך סיבב אשר דיבר בזה בהכנס יתב ב"ד
 דוד בשפר דברי אמת יע"ש דפום האלבערשטאט דקף
 קי"א וכו' סביא ראיה דהנה לכאורה פסוגיא רב גי'ול
 חמום דמאי רומיא דרמי רב גי'ול כתיב והבשר אשר יגע
 בכל עמא כו' דילמא כתי פירושו והבשר אשר יגע בכל עמא
 לא יאכל דווקא ודאי עמא הוא דמלקיין הא ספק עמא
 ספק טעור אבוד הוא ולא מלקיין ליה וכתיב כל טעור יאכל
 בשר דווקא ודאי טעור מותר לאכול בשר קודם אבל
 לא יאכל משום דספק איסורא לתמרא וא"כ אין בהחלטה
 לרומיא רב גי'ול אלא מוכרה מכאן דפנר רב גי'ול ספק
 דאורייתא מבי"ט לקולא וא"כ לא אפשר לפרש והבשר אשר
 יגע בכל עמא לא יאכל ודאי לא יאכל ומלקיין ליה אבל
 ספק אבוד ולא מלקיין ליה משום דספק מותר לגמרי מן
 החורם, ולכן שפיר רמי רב גי'ול דכרישא דפסוק קאמר
 ודאי עמא לא יאכל הא ספק עמא וספק טעור יאכל וכישיא
 דפסוק אמר דוקא ודאי טעור יאכל וספק עמא וספק
 טעור לא יאכל ומתלקיין ביה בין יש בו דעת לשאלו
 ואין בו דעת לשאלו, ואמנם אפי"ן דדברים הללו יקרים
 מש ומפריים, עכ"ל לא יאנו בזה כל ה"כך בעיני הקושיות
 מהספיקות שהקשו הרשב"א והר"י :

ואנתנו בעי"ט מלאנו בזה דברים מחדשים אך קודם שנבא
 לתוקן ישובו של הרמב"ם מוכרשים אנו להעתיק דברי
 הרמב"ם בשר המלוא קמן שלו בשרש הששיי ומש שמאל
 שם בדברי הר"י ליתון בשר מנילה אסתר חשוכה על
 הרמב"ן שם, וזה לשון הרמב"ם שם ומה שאני שיתובר
 אל זה השרש מה שאני משפרו והוא כי זה שאני אומר
 שאני שימנו שהעייים המורה בהם והמחבר מהם הוא
 בהנאי שיטיב בעיני המחבר ממנו לאו ביתור בכל עיני
 ועיני או ראיה יאמרו אותו המעתיקים שהוא סבדלי
 העיני קאמו מקאמו והייב האזכרה לכל עיני מהם, אמנם
 בששים לכל אחד כולל עיניים רבים בהם אז ימנה כלאו
 הסוף לבדו לא כל עיניים שיכלול אותם כלאו הסוף חסו
 לאו

ומיין בסופה מחוח (דף י"ח) ד"ה ואמר ר' זירא יע"ש
 סיבב, וכן אפי' אמר לענין דריש לקיש שאמר פוקקין אס
 השיח, ג"כ סברא זו כיון דראוי לפקיקה אין פקיקה
 מעכבה ובעיני שיטיב בחונת ראו להיות שבע בששים אבל
 שניעחו אינה מעכבה, והנה ידוע דהרמב"ם אין דרכו
 להעתיק בספר ס"ד רק מאי דמפורש בש"ס וזה שמוכח ע"י
 הוכחה אין דרך הרמב"ם להביא, ולפי"ן כיון דהרמב"ם
 מייחי בפרק ב' עמ"ל ביה בהמירה סימן י"א דנעשה במחנה
 שיחין א"כ ממילא מפורש דבעיני ראו להסימח השיחין
 ושו לא לריך : 1234567

סימן כ

ביאור דין ספיקא דאורי' מן הסוד לקולא או לחומרא
 ויבואר בזה דברים מחדשים :

הנה ידוע דהרמב"ם פירק ששה עשר עמ"ל חנוה הפומא
 כלכה א' כהן שאיסור כל הספיקות מדבריהם וכן
 סביא הרשב"א בחורה סביא הארוך בשם הרמב"ן יע"ש
 ביה רביעי עשר ראשון והוא נדף ס"ה דפום ויפן וכן הר"י
 בסוף פ"ק דקידושין הארוך בזה והגה"ה דדברי הר"י
 לקוחים מהרשב"א בחורה סביא הארוך והרשב"א והר"י
 השיגו על הרמב"ם מהרבה סוגיות אחד לדעת הרמב"ם
 למכ לן קרא להחיר ספק עמא הא מן החורב כל
 הספיקות מותרים, ועוד לדעת הרמב"ם לא יסייבן הסוגיא
 דפ"ק דחולין דאיבעיא לן עמא לן דאליק בשר רובא ואיחיין
 למישפחא מתבירה עלם בפסח דהשנה אמר ועלם לא חשבדו
 בו וקשה מוחם שמה ייקב קרום של מוח וע"כ דאליין
 בשר רובא וכן סביא שם בסוגי' ה"ל מפרה אדומה ומשחיתה
 עמא, והא איתא לדברי הרמב"ם והרמב"ן דכל הספיקות
 מותרים מן החורה ומה שאמרו ספק דאורייתא לחומרא
 זהו רק מדרבנן שח"ל החמירו בספק שבו מן החורה וכדבר
 שהוא דרבנן לא החמירו א"כ מאי ראיה דאליין בשר רובא
 מה שאנו אוכלין את הפסח דלמא להכי מוסר לן לאכול
 הפסח מהמה דספק עריפה מותר מן החורה, וכן קשיא
 מפרה אדומה להכי כשירכ דאפילו אפשר שהיא עריפה
 מ"ע כשירכ מספק ואף כי לא אזלין בשר רובא ג"כ כשר
 ומחמת קושיות הללו השיגו על הרמב"ם והסכימו דספק של
 חורב מן הסוד לחומרא, והנה כל גדולי הדורות הבאים
 אחריהם האריכו בשפריהם ליתב דברי הרמב"ם ואנכי איש
 רש ונקלה אף כי אינני ראוי להחפז בדבריהם אך כואל
 דנדברי חורב פשוט נחונם לכל אחד לומר דפסו, לכן
 גם אנכי אציע אשר העליתי בזה בחמלה ה' הסוג עלי
 ומאולר מהנה חנם חני העליון יחנך שמו ויתעלה ויתגשא :

והחילה נבאר דברי הגאונים שהיו לפיט מקרוב הגאון
 בחוח דעה כהן כי מלא סוגיא טרובה כדברי
 הרמב"ם בסופה (דף כ"ט) רב גי'ול רמי כתיב והבשר אשר
 יגע בכל עמא לא יאכל עמא ודאי הוא דלא יאכל הא
 ספק יאכל וכתיב כל טעור יאכל בשר טעור ודאי הוא דיאכל
 אבל ספק לא יאכל ומה ליכא יחורא אלמא דכל לישנא
 דקרא מתמששים על סודאי ולא על הספק, ומזה מוכה
 נמי דשאני בין סיבא דכתיב בחורה בקום ועשה לשב ואל
 חמשה כגון בכל הלאין דכתב רשענא את זה לא האכל
 כגון חזיר ומלב אמריין חזיר ודאי ומלב ודאי לך האכל אבל
 ספק יאכל דומיא דריתם ה"ס דסא דכל עמא לא יאכל
 הא ספק יאכל ובמקום דמחיר קרא בקום ועשה כגון בחולה
 יתם אבוב וק לקיחה אחרג ואכילה מלא אמריין דמחיר

לכו שבכללות שאין לוקח עליו עתה, וסאריך הרמב"ם
 לבאר ולפרט מהו לאו שבכללות וכיחא לאו דלא חאכל על
 סדס דדרשו בו המשע דכרים כיינו דלכול מבסמס קודם
 שסאל נשעס סוף בלא המשע ואוכל בשר קדשים קודם זריקה
 סדס כוף בלא המשע ולא חאכלו סבשר ועדיין סדס נמזרק
 ואין מברין על סרוגי בים דין וסנסדרין סכרנו אה סנפס
 אף סוטמין כלס כל אופו סיום ואופרה לכן סורד ומורס
 ונל יטסוס אהס כלס סד שיספלל וככאור אמרו נגמרה
 נסנסדרין על סלס אינו לוקח משוס דכוי לאו שבכללות
 וכל לאו שבכללות אף לוקח עליו, וע"ו ספריס הרמב"ם
 דאף ראוי בימס כל איסור ואיסור סכלל עליסס זס סלאו
 מלכ נפוי עמסס אבל ימס סלאו לבדו סכולל אל סדכרים
 כולס וכו מין לאו שבכללות שאין לוקח עליו כלל, עוד
 ספריס הרמב"ם שיי מיניס בלאו שבכללות אחד סמלקין
 ליה על סאוסרוה רכוס סככלל בו וסוף כטיעסס אהס
 כולס נכח אהס לוקח על כל אחד כאוסרס מיזחה,
 מוכ אמרו לא סוכל לאכול כשעריך מעשר דגנך חירושך
 ויבדך ואמרו ככריחוס (דף ד' ע"ב) אכל מעשר דגן חירוס
 ויבדך, חייב על כל אחד ואחד וספסו וכי לוקח על
 לאו שבכללות וסיס סכאוסכ קרל יחירס כחיב מדכי כחיב
 וכלכס נפוי ס' אלסך מעשר דגנך כו' למס ליי למיסדר לא
 סוכל לאכול כשעריך וכ"ס ללאו ח"כ יסוף קרל לא סוכל
 למס ליי למיסדר סלכו ס"מ לחלק וככנון דל נכנס למין כל
 סאוסרוה, ועוד ביאר הרמב"ם סס מין סליטי בלאו שבכללות
 סליקס אהס ככו סאמר כפסס אל חאכלו ממנו נל ובכל
 מבוסל כמים ולא כחיב אל חאכלו ממנו נל ולא כשל ומבוסל
 כמים אכל כל בלא כולל שיי ספריס ועסף אחד מכן על
 סאמר ואמריין כפסחים פרק ב' אמר אבוי אכל נל לוקח סחים
 נל ומבוסל לוקח שלס וס כיי הול סוכר לוקח על לאו
 שבכללות וככאכלו נל עכר על שיי לאוין וככאכלו נל ומבוסל
 לוקח לפי דעסו שלס אהס על סאכלו נל וספניס על אכלו
 עכוסל וספליסיה על סאכלו בלחי ליי ואמרו סס ורנח אמר
 אין לוקח על לאו שבכללות, איכא דאמרי חדא מיסח לקי
 ואיכא דאמרי חדא נפוי לא לקי משוס דלל מיחד לאו דיידיס
 בלאו דסיססס וככר ידעס ססככאר נגמרה סנסדרין אף
 לוקח על לאו שבכללות ולכן עאמר אבוי כוף מדחס וסאמס
 סכוף לוקח אהס כין סאכלו נל ומבוסל או נל או מבוסל
 אחד בלבד לוקח ולכן נמס אמרו יסנך אל חאכל ממנו
 נל ובשל מלס אהס עוד סאריך סס סרכס כפסר סמלוס
 ואך סעסקיי וקלרתי מדכרוי מו סלריך לפריטי :

וְיָדוּעַ דַּחֲמֵי שְׂמֵת דְּכֵר אֵין מְזִיחִין אוֹתוֹ וְעִינְהוּ כּוֹס
וְמִלְחָמִי מְקוּס לִישָׁב דְּכֵרִי כִּחְסֵי מְסִרֵי דִילִיאָן
 וימרוך דעס הרמב"ם ספסגוס הרמב"ן וסליע לפיך ככריחוס
 סאמרה כס"ס ככמס מקומוס וססס כפיק אווס וסח כנו
 אים אסר יקלל אה אביו וסח אסו אף ליי אלא אביו וסמו
 אביו סלל אסו וסמו סלל אביו מנין סלמוד לומר אביו וסמו
 קלל כחכ רסמנח קללכ אלא אביו וקללס אלא אסו לכירוס סחיב
 על אביו בלא אסו ועל אסו בלא אביו דכרי ר' יאשיס ר'
 יונתן אומר משמע שייסס ככחד ומסמע אחד כפני עלמו
 עד שיפרוס לך סכחוב יחדו, ולספלוס דעחי דכריסס
 סקדוסיס לריכיס פירוס הלל כפורס כככ אים אסר יקלל
 אה אביו וסח אסו וספסר לסרס זס בלא זס וספסר לסרס
 דוקא שייסס יחד וא"כ למס נכר לו סחנל סאליס ר' יאשיס
 לסרס ספסוק דמסמע דוקא שייסס ככחד זכס דכרי ר' יונתן
 אינסי מוצניס כיון דמסמע שייסס ככחד ומסמע אחד כפני
 עלמו למס חייבו כודאי על אחד מסס דילמח כוונס ספורס
 דוקא שייסס ככחד ומסיק ידע ר' יונתן לסכריע לחייב על
 אחד מסס אכ בלא אס וסח בלא אכ כ"ל סלל מלא ססוק
 מפורס לסכריע דמחיב על אחד מסס כיון דספס לנו אף
 סיסס כוונס סאורס אס לחייב על שייסס ככחד או לחייב
 על אחד מסס :

וּבְשׂוּעֵי יוֹרֵי דַּחֲמֵי סִימָן רַלִּיחַ סַעִיף מ' כּוֹסֵי אֵב
שֶׁכְּשֵׁבִי אֵת כּוֹסֵי שֶׁלָּא יוֹכֵל לְסַלּוֹת כִּי־אֵת בְּרִשׁוֹת
 שמעון ולוי מסר לכלוס ברשות אהר מוסס ודין זס טנע
 מחשוכת כרסכ"ל ומפורס סס כמכונת כרסכ"ל לכן ספס
 דיוכל לסלוס ברשות אחד מסן משוס דס"ל כ"י יונתן דסיכא
 דמסמע שייסס ככחד ומסמע אחד כפני עלמו חייב על אחד
 מסס וכן סוף לענין זס מוחר לסלוס ברשות אחד, וסמס
 ספז"ל סס לזכ לא חזלין לחומרל דסל קי"ל ססס מריס
 לסחייר, ומכח קוטייתו חולק ספ"ל על ספ"ע ומסרס לדכרי
 כרסכ"ל דסחיר לסלוס ברשות אחד מסס סוף דוקא כמח
 אחד מסס אבל אס איחל לסריסס איס רסלל לסלוס כ"ל
 ברשות שייסס, למדס מדכרי ספ"ל דמס סמחיב ר' יונתן
 על אחד מסס כיינו על אביו בלא אסו וסמו בלא אביו זכו
 מסעס דלזלין לחומרל אף לענין מיסח ומלקוח וספסיק כ"י
 יונתן כרי מפורס דכס"ל סכוף מספסיקיס כמפורסמיס
 דגירל כולי עלמח ככריס כפיימ סמגילס אסחך קחי
 דמססק יוכל לחייב אף מיסח ומלקוח דכרי ספ"ל מפרס
 לדכרי ר' יונתן דמחיב על אכ בלא אס וסח בלא אכ סוף
 מחמח כיי משמעוס כפסוק אים אסר יקלל אה אביו וסח אסו
 סוף"ל דלפסר לפריס שייסס יחד וספסר לסרס אחד כפ"ע
 חייב על אחד מסס, זכו מסעס ססיקל וספסר כדלרריסס
 חלית

וְדִרְמֵי מְקַשֵּׁה עֲלֵיו קָפִיחַ חֲמוּרָה כּוֹס סַעִיף לְדֵכֵרִי
כִּרְמַבְ"ם כְּמִין סַעִיטֵי סַכְלָל שְׁלֹקֵס אַחַת
 משוס דרנח סליג על אבוי וסכר דאף לוקח על לאו
 שבכללות ח"כ למס פסוק כלסון רלשון שלוקס אהס כיי לו
 לספוק כחיכא דאמרי סכוף ספור ממלקוח לגמרי משוס
 דלל מיחד לאו דיידיס סלאו דסיסמס דסלכס ככ"ס כלסון
 סאמרוך ועוד דספס נססוס כוף וספור, וסר"י דיליאן סס
 כדרכו לסלריך סרמב"ם כככ סס לישב סקופיח סספסס
 סרמב"ן דספס נססוס סוף וספור כככ ס"ל מוכר"י דיליאן וס
 לסוט, ומס סאמר עוד דספס נססוס כוף וספור ל"ל כיי זס
 לא סאמר כעכרו על כחורס וסמלוס רק ככו סאמר כפיק
 יוס"כ נל ע"ל משלס מוחר לחלל ע"ל אס סכנס וכדומס
 לאלו סדכרים אבל כעעכר על דכרי חורס סל קי"ל דכסל
 חורס ס"ך אסר ססחמיד עכ"ל מוכר"י דיליאן כספסר
 מגילס אסחך, וכל כדוחס דכרים סללו יסחוסס דככנון
 דל מדחי לדכרי מאזין סל ישראל כרמב"ן, סלל דודיק

הזיגין לחומרה, וה"כ מפורש כבעל מגילה אסור :
והיה מראה לו לפרש לפי שיטת זו דר' יאשיה ור' יונתן
 פליגי בעין מחלוקת הרמב"ם והרשב"א אם ספק

דאורייתא מן הסודר לחומרה או מן הסודר לקולא ורק
 דרבנן כהמירו כספק דאורייתא כמו כן פליגי ר' יאשיה ור'
 יונתן כספק בקבלה וסוד דר' יאשיה סבר כהרמב"ם דספק
 אם מן הסודר לקולא או לחומרה והספק היה בסקבלה
 אזליק לקולא ולכן בליש אשר יקלל אח אביו ואמו ועשמתו
 שניהם כחמד ומשמע אחד בפני עצמו אלוני וכנסה הסודר
 קבלה אלל אביו וקבלה אלל אמו לא היה אפשר לחייב מיחה
 על אחד היינו על אביו בלא אמו משום דאף דספק לט
 אף כיחם טונה הסודר בזה מ"מ מספיקא א"ל לחייבו דברי
 ספק כקבלה אזליק לקולא לכן לריבא רמנא פסוק מפורש
 לחייב על כל אחד ואחד, אבל ר' יונתן סבר דספק בקבלה
 אמריק לחומרה ולכן כיון דמשמעות הספק לחייב על אחד
 בפ"ע ומשמעות הספק אפשר לפרש ג"כ דחייב על שניהם
 יחד אזליק לחומרה לחייב על כל אחד בפ"ע וכן צווחו והח
 בט נמי חייב על אחד מהם היינו על שור ובט לבד ועל
 שם ובטו לבד, חס כדברי בעל מגילה אסור שהבאנו לעיל
 דנעברו על הסודר חייב הפילו כספק, וכה דקשיא לן
 דברי בכל מקום בש"ס ורמב"ם פליגי דסיבא דנשאר בש"ס
 בחיקו לא מלקיין ולא אפשר לחייב מיחה ומלקוח על הספק.
 גלעילד דשני מימי ספיקוח יש, יש ספק עמחלקת ר' יאשיה
 ור' יונתן דהספק היה כקבלה אף קיבל משה רבינו ע"ה
 חפי כגזירה אם לחייבו על אביו בלא אמו או על אמו בלא
 אביו דספק בזה לא יוכלו כל חכמי ישראל להכריע דדבר
 אינה הלויש נשכל ובסברא כגון זה חייב על הספק מיחה
 ומלקוח כמו על סודאי, וכן הוא לערין סמחלקת דהרמב"ם
 ורמב"ן לערין לאו שבכללות שהבאנו לעיל שספק
 ברמב"ם כלישנא קמא דמלקיין ליה חלה תאכלו ממנו נח
 ומנושל ולא כהאיכא דאמרי דבעיק דמיוחד לחו' בלא
 דחסימה מפעם ספק נפשו לקולא משום דנבנו דה לא
 אמריק סזיקא לקולא דברי כספק הוא כהקבלה אף כיחם
 טונה כסודר אם שיהיה מיוחד לאו דידים בלא דחסימה
 אי לא בזה אזליק לחומרה לחייבו מלקוח מפעם ספק,
 אבל כספק של סודר דמסופק לן מחמה מיעוט הסברא
 צנחמשו הלכבות והדבר ספק בדמיון אם דומה דבר זה
 לזה שפורש כסודר או לא בני הא אף לספוקים ספק
 דאורייתא לחומרה מן הסודר מ"מ לענין מיחה ומלקוח ודלי
 אזליק לקולא ובזה יתח לענין כל הספיקות דמנטיא לן
 בש"ס בשל סודר לענין מיחה ומלקוח ואזליק לקולא, וזה

לקולא וחומרה לחומרה מקטיק סוד מפעם ספיקא ועל
 כספק לא אפשר להלקוח, וע"כ כדפרשנו לעיל דהיא
 דספק סוד בהקבלה ענשיין על הספק וכדעה כמגילת
 אסור וספ"ו, ולפ"י מלאנו ראייה לדברינו מדבוחינו בעלי
 סהום' לשיטה סמנ"א וספ"ו :

ועפ"י הדברים הללו יחפרט לן היעב שנייה שלימה
 במה' מולין קי"ג ע"ב אחרת כמנשל חלב בבלב רבי
 חמי ור' חבי חד אמר לוקה וחד אמר אינו לוקה לימא בזה
 קא מיסלי דמאן דאמר לוקה קא סבר איסור חל על איסור
 ומאן דאמר אינו לוקה קא סבר אין איסור חל על איסור
 ומסיק לא דכו"ע אין איסור חל על איסור אאכילה כו"ע לא
 פליגי דלא לך כי פליגי בהבטול מ"ד לוקה חד איסורא הוא
 ומ"ד אינו לוקה להכי אפקה רמנא לאכילה בלשון ביטול
 כיון דעל אכילה לא לקי אביטול נמי לא לקי ואיכא דאמרי
 אביטול כו"ע לא פליגי דקי כי פליגי באכילה מ"ד אינו
 לוקה דהא אין איסור חל על איסור, ומ"ד לוקה להכי
 אפקה רמנא לאכילה בלשון ביטול כיון דאביטול לקי אכילה
 נמי לך ואב"ע מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי.
 והסוגיא חמוס מאד מסתילה פשוט ליה לומר דהואיל דאפקה
 רמנא לאכילה בלשון ביטול לומר לך להשווה ביטול לאכילה
 כיון דלא לך על אכילה שזהו שני איסורים ואין איסור חל
 על איסור, והח"כ פשיטא ליה באיכא דאמרי לומר לביטול
 דהואיל ואפקה רמנא לאכילה בלשון ביטול להרוח דלוקה
 על אכילה ומי הניד ללשון רמנא מסתילה להשווה ביטול
 לאכילה לומר שאיט לוקה ומי הניד ללשון האחרון לביטול ובי
 כסודר בידם לומר כפי רצונם בני שוב טעם ובלי סברא
 ואף אפשר כי הקדושים הללו יאמרו דבר כלי סברא ובלי
 טעם: והאמנם מלאחי כי הרנישו בזה בחוס' ע"ש בחוס' ד"ה
 כיון והקשו חימא אימא איפכא כדקאמר כסמוך כיון דאביטול
 לקי אכילה נמי לקי וכשאירו הסוגיא בחימא, אבל לפי
 פירושו בפלוגתא דר' יאשיה ור' יונתן יתח מאד סוגיא זו
 דשרי כלשומיה פליגי אם אמריק ספק סודר כגון דה דהספק
 היה אם לאקויי אכילה לביטול או לביטול אם אמריק בזה
 ספק סודר לחומרה לענין מלקוח ופושין ללישנא קמא סבר
 דאפילו כספק זה שהספק היה כקבלה אם להקיים אכילה
 לביטול וילקח או להקיים ביטול לאכילה ולא לך אזליק
 לקולא כר' יאשיה וכאיכא דאמרי סבר כר' יונתן דכספק בזה
 אזליק לחומרה אף למיחה ומלקוח וזהו כבעל מגילה אסור
 ככונס הרמב"ם שהבאנו לעיל, ומשנה בדרט משמי הסוגיא
 הללו דדברי בעל מגילה אסור שכתב נעברו על סודר ואל
 סמנא לא אמריק ספק נפשו להקל נמיס סמ"ה דבוחינו
 בעלי סהום' טומדים בשיטה זו וגם גדול האמרויס ספ"ו

כיון כסברא מאד ומוכרחים לנו לחלק כן :

לחזורו אמו סולכים בכל הרבעה חלקי ספ"ש ג"כ סבר סבי.
 אמנם מלאחי בספ"ו סימן ד' מלאחי דפליג על ספ"ו ספ"ו
 יעו"ש, ואמנם ראייה למכפ"ו אף בלתי סברת סח"ל ג"כ
 אין ראייה דספ"ו בם עממיא משום ספק מדיים להחמיר
 וכספ"ו וברא"ם ע"י כספ"ו סימן רס"ו ס"ק כ"ב, ולפ"י אחיה
 שפיר דברי הרמב"ם כקשר כמלוח שהחמיקו לעיל שספק
 דסוד מיחה לך ולכאורכ אף לשי דברינו דדברי מהרי"ו
 דליאן נטורים אכתי קשה דכנכ הרמב"ם דרבו סמיד לפסוק
 כהאיכא דאמרי כאמור בש"ס ולישנא דאיכא דאמרי אף חדא
 נמי לא לך ופרמב"ם בפרק י"ח מסלכות סוסדרין ספק דעל
 לאו שבכללות לוקה אחד ולכאורכ ע"י אינו מספיק פירוש של
 מהרי"ו דליאן, אבל כפי שנארט דשתי הסוגיות סבירא לכו
 דכספק תורה שהספק הוא כקבלה אזליק לחומרה אף
 למלקוח ופיסה יתח דלא ספק כהאיכא דאמרי דלא מלקיין
 ליה

ועוד

כ"ל דהחוס' כשיטה ספ"ו דילאן סבירא לכו דמלקיין
 ושושין גם על הספק וע"כ מוכרחים לפרש דמלקיין
 בין ספק להספק דאיכא דכספק אף כיחם סקבלה ודאי
 מלקיין ודין מיחה ומלקוח נעברו על הסודר, וכה דאמריקין
 בפסחם יבשום דף ג"ש ע"ה ח"ד אלמנכ לא יקח בין אלמנכ
 מן האירוסין בין אלמנכ מן הנשואין פשיטא מכו דחימא
 לילף אלמנכ אלמנכ מחמר קמ"ל ואימא ס"ז דומיא דגרושה
 מה גרושה בין מן הנשואין בין מן האירוסין אף אלמנכ בין
 מן האירוסין ובין מן הנשואין יעו"ש, וסקשו סהום' שם ד"ה
 דומיא ור"ה אדרבה יתח גרושה דומיא דאלמנכ דדוקא מן
 הנשואין יש לומר דלחומרה מקטיק. ולכאורכ קשה כיון
 דזה שאמריק אלמנכ בין מן האירוסין בין מן הנשואין הוא
 מפעם מקטיק לחומרה לשיטת סהום' ספ"ו, אם כן אף
 מעשיין מלקוח על אלמנכ מן האירוסין סה ז"ה שאמריק

ליה כלל דברי שחי הסוגיות הללו מדמים להאיכא דאמרי ס"ל והרמב"ם שוסק כ"י יומין דכל היבא דמשמע שניסס כאלה ומשמע אחד בפני עצמו חייב על אחד בפ"ע וכן לענין לאו שבכללות איכא למימר דאית לוקא אפילו אחד ואיכא למימר דחדא טיבה לקי, ומשום שסיקא כהאי אמרינן דחדא מיכה לקי ודמה הרמב"ם להאיכא דאמרי משום הכן שחי הסוגיות שהכאנו :

עוד מלאחי ראיה ברורה לשיטה כ"י דילולן וכדפרשנו בוונחו דאיכא דהספק בהקבלה איך קיבל משם מפי סגורם אזלין לחומרא אף לענין מיחה ופלקוח, וכוח דאמרינן במסכת ע"ז פרק כל הלמים דף מ"ו פ"י רמי בר חמא ים נעבד במחורב אלל גבוב או אין נעבד במחורב אלל גבוב, אה"ל ים נעבד במחורב אלל גבוב מכשירי קרבן כקרבן דמי או לא אמר רבא ק"ו ומה אהקן שמוסר כסלוש לכדיוס אסור במחורב לגבוב דהכיז לא סביא אהקן צונה ומחיר ככל ל"ם טעם ול"ם במחורב נעבד שאסור בחלוש לכדיוס אינו דין שאסור במחורב לגבוב אמר ליה רב הונא בריה דרב יבוסע לרבא או חילוף ומה נעבד שאסור בחלוש אלל כדיוס מוכר במחורב לגבוב שנאמר אלכיהם על הכדים ולא הכרים אלכיהם ל"ם לכדיוס ול"ם לגבוב אהקן שמוסר בחלוש לכדיוס אינו דין שמוסר במחורב לגבוב ואי משום בים ס' אלסין מיכתייל ליה לכדתייל ביה ס' אלסין פרס לפרס שאינה כהא לביה דב"י ר"א ומכ"א לרבות אח הריקוטיס א"ל אהא קאמינה להמרה ואה אמרת לקולא קולא וחומרא לחומרא פריקן אמר ליה רב פפא לרבא וכל סיכא דאיכא קולא וחומרא לקולא לא פריקין ובה הוזה דמסה דפליגי ר"א ור"ע דר"א סבר לחומרא וקא מתייב ליה לנברא ור"ע לקולא ופטר וקא פריך ר"ע לקולא דהקן הטיב ר"ע או חילוף ומסיק סהס ר"א גמריה ואייקר ליה הלמודא, ע"ז לשון כסוגיא וכעין זה ליהא עוד בש"ס יבמות דף ח' ט"א אמר ליה רב אחא מדיפסי לרבינא מכדי כל העריות איכא לאקשיינא לאבה אח דמותרות ליבס ואיכא לאקשיינא לאחות אשה דמותרות ליבס מאי חיה דאקשה לאחות אשה לאקשיינא :
והנה לשיטה הרמב"ם דכל

לאקשיינא לאשה אח ותלא בלא חליט או נעבד דאמרינן שם בסוגיא דפרק כל הלמים במחורב לגבוב, ואי דהא שאמרו לחומרא מקשיין כהא מדרבנן הוה יחא דמדרבנן גם לרמב"ם לחומרא, אבל אי אפשר לומר כך דברי כל הסוגיות הללו סובבים על למודים מהפסוקים וע"ז משני לחומרא מקשיין ולרמב"ם מן החורה לא הוה לן ליקן לחומרא, אבל כפי שפירש המגילה אסור בישובו על הרמב"ם וכפי ההסבר שפירשנו דהפק שגל לנו בהקבלה לחומרא אזלין יחא הסוגיות שאמר לחומרא מקשיין דכגון דא דהפק לט אס להקיס לקולא או לאקשיינא לחומרא ככל מודים דלחומרא אזלין ח"כ יחא כל הכן סוגיות ועוד נמלא בש"ס כהאי סוגיא כהמ' קידושין דף ס"ח ע"א דמשיקרא עליה על דמסס לדון לקולא ואח"כ הטיבו דכללח כהא לדון לחומרא, מכל הכן סוגיות מוכה כשיטה המגילה אסור וכפי שביארנו כהא שיטה החוס' וגם הס"ז סבר הכי מוכה דשיטתם נכונה ועיקר :

ואיך דיבארנו לדברי המג"א נכא ליבס דעה הרמב"ם בזה שאמר דכל הספיקוס של חורס מדכריהם לחומרא, ור"ל פשוט וברור מהכך שלשה סוגיות שהכאנו ראיה לנעל מג"א היינו מהסוגיא דפ' כל הלמים ומסוגיא דיבמות (דף ס') ומסוגיא דקידושין מוכה מה כהרמב"ם דכל הספיקוס של חורס מן החורה לקולא, דכנס לכאורה קסה בכך סוגיות איך עליה על דעם רב סוכא בריה דרב יבוסע דפרק כל הלמים למר או חילוף ומאי סברא היה לומר או חילוף לקולא כיון דאפשר לן ללמוד לאסור מחורב שנעבד לגבוב מאי סברא היה לומר ליקן לקולא וזהו דבר פלא וכי חליט יאמרו הכך סנאי לומר איפכא בלא פשט וכלא סברא, וכן ביבמות דאמר רב אחא מאי חיה דאקשיינא לאחות אשה כו' אקשיינא לאשה אח שיבוי מותרות ליבס וכן במסכת קידושין דלמד לכל עריות דלא חסכו קידושין משום דמקיש לאחות אשה מס אחיה אשה לא חסכו קידושין אף כל עריות לא חסכו קידושין ופריך ס"ס אי כפי אפילו נדה נמי ט' ומאי אמר קרא וסבי נדה עליו אפילו בשעת נדה כהא נה הויה הייט קידושין ופריך פש"ס מכדי איכא לאקשי לנה ואיכא לאקשי לאחות אשה מאי חיה דאקשה לאחות אשה אקשה לנה ומשני קולא וחומרא לחומרא מקשיין, וזהו פלא שיעלה על הדעת לומר לכתחלה דאפשר להקיס למידי שהוא קולא ואפשר לאקשיינא לחומרא ; לכן נראה לי מכל הכן סוגיות דפשיטא לכו לכולכו דכל הספיקוס מן החורס לקולא ולק קשיא לכו לומר איפכא לאקשיינא לקולא משום דכל הספיקוס כהא מן החורס לקולא ומשניין קולא וחומרא לחומרא מקשיין פירש סכא שאני מכל ספיקוס שבש"ס דכלל הספיקוס דאין הספק בהקבלה אלא נפל לנו ספק מחמת עישוט סוכרס שנחמסמו סלגבות ודאי אזלין לקולא אבל סכא הספק בהקבלה דאין אלו יודעין למי מדעיין לה סכא דהאי לחומרא אפי' לטושין דאין זה מגדר ספק דאורייתא מן החורס לחומרא רק דכפי אגמ' לן כפיני שאס יארע לט ספק בהקבלה לעולם נקן לחומרא בכל הפרשים, ומכך סוגיות נראה כהגרי"א בהשוותיו אשר בסוף הספר דרוש וחדות השוכה פשיטת דהא שאמר לקולא וחומרא לחומרא מקשיין לא מטעם ספיקא היה כמו שטלה על דעה כהאון בשמ"א אלא דהמדה כך היא דלחומרא מקשיין וסבי ודאי, ואמנם דברי סגרי"א לכאורה פשוטים המה ואין להם

הנה לשיטה הרמב"ם דכל הספיקוס מדכריהם לחומרא ומן החורה לקולא והכא דהגמרא סוכב על המוסרם בחורס וכיון דאפשר לסיקס לחומרא ואפשר לסיקס לקולא וכדפריך פש"ס טעם או חילוף וכדפריך ביבמות מאי חיה דאקשה לאחות אשה אקשיינא לאשה אח וכיון דאין סברת לדבר וכל הספיקוס מן החורה לקולא הוה לן להקיס לקולא ולא לחומרא, דהסברא טעמה דהא כנס חמה סוג הספיקוס דכלל דבר דאין לנו הכרע אס כך הוא סלימוד או כך נראה דמשמע ספק הוא דמשי ס"ס לחומרא מקשיין ולרמב"ם אדרבה טוב לן לאקתי לקולא דכל הספיקוס מן החורה לקולא וכפרס בעריות דאף אס אמרינן לחומרא דאינו רשאי ליבס בערוב ל' ח"כ אס קידשה סוכס מותרת לאחר וקדושי שני קידושין גמורים לשמואל דאמר ביבמות דף ל' דקידושין חופסין ביבמה ודין עליה פיוחה כ"ד וח"כ למס אזלין סכא לחומרא

1234567

הסם כש"ס וסקשו עס דילמא הסם שרי מפעם ספיקא לקולא ולדבריו אחיה שפיר דאף דהאי סוגיא מורס נגד דעם סרמב"ס חבל סרמב"ס סמך עלמו על יתר הסוגיות שהבאנו סיינו הסוגיא דפרק כל הלמים וסוגיא דיבמות וסוגיא דקדושין משם מוכח כסרמב"ס דכל הספיקות של חורס מן התורס מואר לגמרי כודאי סימר וכמי חדא מסמס חרתי וחלס וגם סמך עלמו על סוגיא דרב גידל שהביא סחכס בעל דברי חמס ודבריו יסרים מאד . כן נראה לעג"ד בעמין זס , וכפרך סמוק לארס דפת אף לעני שאינו כגון :

סימן כא

דגמאון בפליתי סימן י"ג חידש דבר מחודש מאד על פה דאיסא כש"ס סימן כ"ל סעיף ד' , כן פ' מי שגמלא כממי שחופס כשירס וגלל וכל על כסמס דעלמא וסוליד אויבו סולד אין לו סקסס כשחיסס , וכסחפק סגלון ז"ל אס כסמס ז' שאין לה סקסס כשחיסס כל על כסמס אחרת וסולידס אס יס סקסס לאוחו סולד סגולד דלכאורס סדכר פשוט דגם לולד סשני אין לו סקסס דכרי גס בו נמלא סימן אחד שחופ , וסוב סמליס סגלון ז"ל דבר מחודש מאד דחלוי סדכר כפלטנסס סע"ד וסביח חרס ספכאור כיו"ד סימן י"ד סעיף קמ"א לעמין כן סקוטס סכא על כסמס דעלמא וסוליד סכולד אין לו סקסס כשחיסס מאי דינו כחלב סיולא מולד זס סכא מכן סקוטס מלד סאכ וכסמס דעלמא מלד סאס , זס חלב סל זאחו סולד אסור או שרי , דכ"כ סכר דחלב סל אויבו סולד מואר דכרי לאו סריפס היא כמו דאמרינן לפנין שמופס כסימן כ"ד סעיף ע"ו כספס רמ"א יע"ש וכן סכא סולד שאין לו סקסס כשחיסס לאו סריפס היא רק שאין שחיסס מוסיל בו מלד ססימן אחד שבו שחופ ולכן סולד סכא ממט לא אפטר לומר עליו זס חס גורס דכללס כ"ל לו ספוספס כפרק אלו סריפוס דכשחיסס סיחר לא אמרינן זס חס גורס , וז"כ סכא סולד אין לו סקסס כיון דאין למר כזס זס חס גורס מואר ואדרבס נשאר כאיסורו חבל לסע"ד שס סעיף כ"ל דחלב סיולא מכסמס שפלד אחד היא סקוטס ומלד אחד היא כסמס דעלמא סחלב אסור דכרי כסמס ססימן אחד שבו שחופ סוי סריפס וא"כ סייך כולד סכא מפקוטס ומכסמס דעלמא זס חס גורס דכרי ולד זס שאין לו סקסס כשחיסס סוי איסור מלד אחד ומלד סשני סוי סיחר ואמרינן כס זס חס גורס ומואר :

ודנה סכנן של סדכריס למס לא אמרינן זס חס גורס סיכא דשני סלדדיס סיחר גלע"ד דעלס סדכר דאמרינן זס חס גורס מואר זסו מפעס כ"סול דסאיסור מחכסל כפוך ססיחר וכן מכוור כ"ג פרק כל הלמים כסא דחייל ר' יוכי לומר טעמין יחור של ערלב ואין טעמין אגוז של ערלב סמני שהיא פירי יע"ש כ"ג מפורש חס זס גורס סוא מפעס כ"סול וכסיחר וסיחר שחפטרנו יחד דעס כמס פוסקיס ללא מהני כס כ"סול ולכן סכר סוסוס דכשיסס סיחר לא אמרינן כזס זס חס גורס משוס דסיחר כסיחר לא מהני כס כ"סול וכמד לד אסור וחד לז סיחר או דוקא סמני כ"סול ואס"ס דכמד לז סיחר וחד לז איסור דאמרינן זס חס גורס מואר כ"כ סקסס אין סייך כס כ"סול דכרי כ"סול לזל ססחוס רוב וסכא שרי סלדדיס שויס , מלאחי שסריגיס כזס כססר אכני מילואיס לכגלון קל"ס כססובוסיו סימן ו' וכחכ משוס שאינו חלס גורס

שס סירוש למס נאמר דסוי ודאי הרי ססכרס מחייכס כספמ"ג דמחמס ספק לחומרס סוא דאמרינן לסחמייר ומאי סכרס היא ז' לומר דכך היא סמדס כחורס וסוי ודאי , אכן כפי שביארנו דספק זס לא דמי לסך ספיקוס דמחולקיס כסס סרמב"ס וסרש"א יוחל מאד דכחמס לחומרס מקשיין סוא מפעס ספק כמו שססכרס נוחנת אף סמדס היא לדוגס כחורס ודאי לדוגס כמיסס ומלקוח כמו כל ספייניס שכחורס סולאין :

ורכאורה יש לי ראיס כרוסס מהס"ס כספמ"ג שזס שאמרינן לחומרס מקשיין סוא מפעס ספיקא וסיה דמריא נמסכת סוכס (דף מ"ג ע"א) ח"ר נסכוס סשבו כנעס ימיס ואפילו לילוח אחכ לומר ימיס ואפילו לילוס או אינו חלס ימיס ולא לילוח ודין כזס נאמר כאן ימיס ונאמר כולב ימיס מס לכגן ימיס ולא לילוח אף כאן ימיס ולא לילוח או כלך לדרך ז' נאמר כאן ימיס ונאמר כמלואיס ימיס מס לכגן ימיס ואפילו לילוח אף כאן ימיס ואפילו לילוח מלאס למי דומכ דנין דבר שמוסו כל סיוס סדכר שמוסו כל סיוס ואל יוכיח דבר שמוסו שפס אחר או כלך לדרך זס דנין דבר שמוסו לדורות מדכר שמוסו לדורות ואל יוכיחו מלואיס שאין מוכנין לדורות חלמוד לער סככו סשבו לנצירס סוכ נאמר כאן סשבו ונאמר כמלואיס סשבו מס לכגן ימיס ואפי' לילוח אף כאן ימיס ואפילו לילוח , וכגס ככרייחא חמוס למס לן גזירס שזס דסשבו סשבו ללמוד ממלואיס סא כלל ככירס שזס נמי ידעיק ללמוד ממלואיס מחמס לקולא וחומרס לחומרס מקשיין וס"ג יס לנו סכרס ללמוד מלולב דדוקא ימיס יס לנו סכרס ללמוד ממלואיס לחייב כסוכס אף כלילוח לרך ללמוד ממלואיס לחומרס ולמס לן גזירס שזס , ואך אס כספמ"ג חס שאנו למדיס לחומרס סוא מפעס ספק לחומרס , וא"כ לסרמב"ס דכל סספיקוס מן סחורס לקולא לא אמרינן לחומרס מקשיין ולכן לרך גזירס שזס דסשבו סשבו ללמוד ממלואיס דלא ללמוד לקולא , אבל כחמס אי אפטר לומר כן דכרי ככר סוכחו מסך סוגיוס מפורסח ומדכרי סרששוים וגם גדולי סמוריס מסחחרוים חס שאמרינן לקולא וחומרס לחומרס מקשיין סוא כודאי ומעשנין ע"ז מיסס ומלקוח ואס כן לא אפטר לומר כספרי מגדיס , וגם כ דכרי ספרי מגדיס עפא נמי אפטר לחפוס ספירוס כדכרי וכונתו כדפירשו אף כי סגרס"א לא סכין כן מדכרו מכל מקום לכדיק לדיק סרששון כריבו אפטר למעיין כדכרי דטותה ספמ"ג כסגרס"א , ואמנס ככרייחא סוככס ככירס שזס דאזרייכין גזירס שזס דסשבו סשבו לחייבו כסוכס כלילוח ולא מספיק לן לחייבו מפעס לקולא וחומרס לחומרס מקשיין מלאס לעג"ד דכרייחא ז' היא פנויס חליכס דר' יאשיס דפרישין לדר' יאשיס דכר גס כספק כסכבלס גס כן חליקן לקולא וכאשר סארכו כסלונחא דר' יאשיס ור"י כחחילס ססימן יע"ש ולכן כפיין ככירס שזס דסשבו סשבו לחייבו כסוכס אף כלילוח ולא סכל ללמוד מזה שאמרינן ככל סש"ס לקולא וחומרס לחומרס מקשיין דסו חליכס דר' יונתן . ולדכרינו מליט שפיר למיטפס מאי דמספקא , לכמס רבנן מגדולי סלפדוים חס סלכס כר' יאשיס או כר' יונתן ולדכרינו מוכרס דסלכס כר' יונתן :

ואחרי חריכס דכרינו חמורין הימכ שימס סרמב"ס מכל סקוטיוס שסקשו על סרמב"ס מסוגיא דעלין דחליקן כמר רובס מקרבנוס ומסך דמיחי

1234567